Hvilke nettsteder tilbyr utdanningsinformasjon og karriereveiledning i Norge?

Notat fra Senter for IKT i utdanningen til NOU-utvalg for livslang karriereveiledning

SENTER
FOR IKT I
UTDANNINGEN

Om Senter for IKT i utdanningen

Senter for IKT i utdanningen ble opprettet 1. januar 2010 og er underlagt Kunnskapsdepartementet. Senteret skal bidra til økt kvalitet i opplæringen med bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) for barn i barnehagene, elever i grunnopplæringen og studenter i lærer- og barnehagelærerutdanningen.

RETTIGHETER
Teksten i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser.
Teksten i denne publikasjonene er videre tilgjengelig under følgende
Creative Commons-lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Norge,
jf: http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/no/
Det innebærer at du har lov til å dele, kopiere og spre verket, samt
å bearbeide verket, så fremt følgende to vilkår er oppfylt:

Navngivelse
Du skal navngi lisensgiveren på den måte som disse angir (men ikke på en måte som indikerer at disse har godkjent eller anbefaler din bruk av verket).

Del på samme vilkår
Om du endrer, bearbeider eller bygger videre på verket, kan du kun distribuere resultatet under samme, lignende eller en kompatibel lisens.

Publikasjonen gjengir faksimiler av ulike nettsider. Gjengivelsen skjer hjemmel i § 23 i åndsverkloven. Disse faksimilene er unntatt fra Creative Commons-lisensen.

Data til undersøkelsen som presenteres ble innhøstet i mai 2015. Vi gjør oppmerksom på at eierskap til nettsteder omtalt i notatet kan ha blitt endret siden da. Opplysninger om eierskap eller organisering bør derfor sjekkes mot Norid, Brønnøysundregisteret og organisasjonens nettsider hvis opplysningene om dette skal siteres.

Bidragsytere
Camilla D. Carlsen, Ragnhild Daae Bekkevoll, Harald Groven, Therese Henriksen og Mona Mathisen. Innsamling og analyse av data foretatt av Harald Groven i mai 2015.

Senter for IKT i utdanningen // Utgitt 2015
ISBN 978-82-93378-27-3 (PDF)

Bakgrunn for dette notatet

Kunnskapsdepartementet nedsatte i 2015 et utvalg som skulle foreslå tiltak for hvordan tilby bedre og mer helhetlig livslang karriereveiledning. I mandatet til utvalget er karriereveiledning definert som er tjenester som styrker grunnlaget for bevisste utdannings-, yrkes- eller karrierevalg.

Tidligere var karriereveiledning underforstått som personlig rådgivning. Men i dag er de fleste som er i målgruppa for utdannings- og yrkesveiledning tilbøyelig til å velge internett for informasjon, diskusjon og refleksjon omkring egne valg. Men det er publisert lite systematisk kunnskap om det norskspråklige tilbudet av informasjon på nett som skal kan støtte i valg av yrke og utdanning. Dette notatet er skrevet for utvalget for å belyse spørsmålet:

Hvor og på hvilken måte tilbys karriereveiledning i dag på nett?

Notatet presenterer en systematisk undersøkelse av hvilke av av om lag 2500 norskspråklige nettsteder som har størst synlighet når brukere leter etter informasjon om yrke og utdanning. Vi drøfter også hvordan utdanningssøkere finner informasjon på nett, samt kvalitet og egenskaper ved de mest synlige nettstedene rettet mot målgruppen for karriereveiledning. Utdanningsinstitusjoners egne nettsteder og ren jobbformidling er holdt utenom undersøkelsen.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag

Offentlig eller privat karriereinformasjon?
Hvordan finner utdanningssøkende informasjon på nett?
    Hvor viktig er nettsøk som informasjonskilde?

Hvilken informasjon mener utdanningssøkende de har behov for?

Metode og begrensninger
    Vurderingskriterier
    Kategorisering av nettsider
    Nettsteder med utdannings- og karriereinformasjon

Hvilke spørsmål- og svartjenester betjent av fagfolk er synlig på nett?
    ung.no
    minutdanning.origo.no

Hvilke diskusjonsfora og sosiale nettverk har
utdannings- og karriereinformasjon?
    Facebook
    Smale nettfora

Hvilke kampanjenettsteder er synlige?

Utdanning i utlandet

Samarbeidspartnere og deling av søk, utdanning.no

Oppsummering

Kilder og anbefalt litteratur

Vedlegg 1: Opplæringskontor og synlighet på nett
Vedlegg 2: Den korporative kanal som utdannings- og karriereinformasjonskanal
Vedlegg 3: Mest synlige nettsteder (samleliste)

Sammendrag

Samlet er det et stort antall med nettsteder som tilbyr informasjon rettet mot ungdom og voksne som skal ta et utdannings- eller karrierevalg. Dette innebærer imidlertid ikke at det samlede tilbudet er bra nok eller utnytter mulighetene som mediet gir. Det er heller ikke helt sammenfall mellom hvilken informasjon brukerne etterspør og har behov for og hva som tilbys.

En titalls store kommersielle nettsteder har utdanningssøkende som målgruppe. Mange av disse nettstedene har høy synlighet på nett. For vanlige brukere av disse kan det være vanskelig å skille mellom betalt annonseinnhold og objektiv informasjon. Hva som er sponset innhold kan være skjult eller lite fremtredende. Vurdering av innholdets gyldighet kan være vanskelig for brukerne når datostempling mangler.

Den offentlige spørretjenesten Ung.no er i en særstilling ved å ha høy synlighet på nettet av nettsteder som gir svar på personlige utdannings- og karrierespørsmål. Dette på tross av at karrierespørsmål bare er en liten del av innholdet.

Siste tiår har omfanget av uformell veiledning på sosiale medier hatt en formidabel vekst. Titusenvis av diskusjoner forblir søkbare på nett i flere år i ettertid slik at interesserte kan finne og lese svar som personer i samme situasjon som dem selv har fått. VG Debatt, Facebook, diskusjon.no og Kvinneguiden de mest synlige og aktive i 2015. Men kvalitetsspennet er stort: Rådene brukerne gir hverandre på sosiale medier er ofte utdaterte, uinformerte eller villedende. Men vel så ofte deler yrkesutøvere og fagfolk også personlige erfaringer og kunnskap på åpne nettfora som kan være til uvurderlig hjelp og som kan fungere som nyttig veiledning.

Et fellestrekk ved informasjonen fra både læresteder, offentlige og private aktører er at de hovedsaklig bare har insentiver for å informere om positive aspekter. Relevant informasjon om negative trekk ved arbeidsforhold, jobbmuligheter, lønnsbetingelser eller kvalitet på utdanningen er det få organisasjoner som egeninteresse av å informere om. Nettfora kan da fungere som en ryktebørs som gir utdanningssøkere tilgang informasjon de ikke finner fra de formelle kanalene.

De kampanjepregede nettstedene for å rekruttere til bestemte yrker, utdanninger og bransjer har svært lav synlighet på nettet. De har et spisset budskap. Søkemotorene fungerer slik at det derfor kun er utdanningssøkere som i utgangspunktet er interessert i temaet som vil gjenfinne sidene. På nett feiler de fleste rekrutteringsnettstedene i å nå de som sannsynligvis er hovedmålgruppen for budskapet, de som ikke vet hva det vil.

Senter for IKT i utdanningen har gjort en undersøkelse av hvilken utdannings- og yrkesinformasjon som er finnbar for utdanningssøkere. Hvis vi ønsker å vite hvilken informasjon de faktisk velger å benytte i karrierevalg vil det kreve en spørreundersøkelse, eller en annen form for kartlegging. Andre relevante spørsmål som det knapt finnes forskning på er hvorvidt enkelte typer informasjon får utdanningssøkere til å endre sine preferanser og valg.

Spørsmål dette notatet skal svare på

- Er privat vs. offentlig en hovedskillelinje for å forstå hvilke informasjonsbehov karriereinformasjonsnettsteder dekker og hvordan utdanningssøkere faktisk bruker nettet?
- Hvilke nettsteder finner utdanningssøkere når de søker etter informasjon om utdanning og karriere?
- Hvilke nettsteder som har som mål å veilede eller påvirke valg av utdanning er mest synlig gjennom nettsøk? Vi har undersøkt både kommersielle og ikke-kommersielle nettsteder med karriere- og utdanningsinformasjon.
- Hvilket eierskap, finansiering og formål har de mest synlige private nettstedene som tilbyr yrkes- eller utdanningsinformasjon? Hvilke typer informasjon inneholder de mest synlige private nettsteder med karriereinformasjon?
- Hvilke spørsmål- og svartjenester betjent av fagfolk er synlig på nett?
- Hvilke diskusjonsfora på nett bruker utdanningssøkere for å finne svar på utdannings- og karriererelaterte spørsmål?
- Hvilke offentlige og private yrkes-, utdannings- og bransjekampanjenettsteder er synlige?
- Hvilket nettsteder rettet mot nordmenn som skal studere i utlandet er synlige i nettsøk?

Offentlig eller privat karriereinformasjon?

Selv om nettsteder som har utdannings- og karriereinformasjon kan inndeles i private og offentlige, er denne skillelinjen langt fra entydig. Det er nok heller ikke den viktigste skillelinjen for å forstå hvor folk finner svar på spørsmål om utdanning og karriere:

- Det finnes privatdrevne reklamefrie utdanningsnettsteder som er offentlig finansiert.
- Ideelle organisasjoner, statlige etater og kommersielle nettsteder syndikerer utdanningssøk og innhold forvaltet av offentlige nettsteder som utdanning.no eller læresteder. Innhold på private nettsteder kan altså være skapt av offentlige midler.
- Den **korporative kanal** er viktig informasjonskilde på nett. NHO-forbund, fagorganisasjoner og bransjeorganisasjoner driver mange ikke-kommersielle informasjons- og rekrutteringsnettsteder for sine profesjonsgrupper. Noen av disse med egne midler, og noen medfinansiert av det offentlige.
- **Sosiale medier** har i løpet av siste tiår fått en dominerende posisjon i ungdomskulturen. Disse brukes også til formidling av karriereinformasjon. Kommersielle selskap som driver nettaviser, diskusjonsfora på nett og sosiale medier stiller sitt medium til rådighet for at brukerne kan diskutere det de er opptatt av. Ikke overraskende foregår tusenvis av diskusjoner og samtaler på sosiale media om samme tema som tidligere ville foregått på karriereveiledningskontor, i klasserom eller på utdanningsmesser. Utdanningssøkerne får svar fra andre privatpersoner, ofte uten at de har økonomisk egeninteresse av å svare, mens nettstedet får inntekter av reklame og salg av personopplysninger.
- **Brukerskapt innhold**. Når utdanningssøkere søker svar på karrierespørsmål på nett, er svarene de finner ofte skrevet av privatpersoner i deres fritid. Svarene inkluderer ofte lenker til offentlige nettsteder. Dermed kan ordet privat bety privat som i privatperson, noe som gir at skillet privat/offentlig informasjon en annen betydning.

Hvordan finner utdanningssøkende informasjon på nett?

Informasjon på nett funnet gjennom søk i søkemotorer har på få år blitt viktigste kilde til å gjøre oppslag for å skaffe seg faglig informasjon om nærmest et hvilket som helst emne. Det gjelder selvsagt også elevers søk etter informasjon om valg av utdanning og yrke. Ifølge undersøkelsen *Monitor skole 2013 Om digital kompetanse og erfaringer med bruk av IKT i skolen* oppga så godt som alle (97 %) av elever på VG2 at de brukte Google til nettsøk minst ukentlig. I fag som norsk og engelsk oppgir elevene at de regner informasjon fra nettsøk som til og med mer nyttig enn lærebøkene.

På hvilke sider havner utdanningssøkende som søker etter utdanningsinformasjon på nett? Oversikt over hvilke nettsteder som er synlige gjennom nettsøk og hvilke som er usynlige er av stor betydning for å vite hva unge ***faktisk*** benytter for å skaffe seg karriereinformasjon.

I motsetning til karriereveilednings- og rådgivningstjenester, er nettet døgnåpent. Søkestrategiene elevene er vant til å bruke for oppgaveløsning i fritiden og skolearbeid tar de med seg når de skal orientere seg i spørsmål om utdanning og karriere. Barrierene for å finne svar gjennom nettet er langt lavere enn barrierene for å oppsøke personlig veiledning på et kontor.

Hvor viktig er nettsøk som informasjonskilde?

Endringene i mediebruk endrer behovene i karriereveiledningen. Unge benytter i gjennomsnitt over 200 minutt hver dag på nett (kilde SSB/Norsk mediebarometer). Ifølge spørreundersøkelser (OpinionPerduco 2013) regner personer i alderen 15-25 år søk på nett som en langt viktigere kilde til utdannings- og karrierерelatert informasjon enn både rådgivere og karriereveiledere. Andelen som regner nettet som aller viktigste informasjonskilde er fire ganger større enn andelen som regner rådgivere, messer, skole- eller bedriftsbesøk som viktigste kilde. Siden spørsmålet baserer seg på egenrapportering, er det metodiske problemer knyttet til å tolke validiteten. I skoleforskning er det en tendens til at enkelte elever “snakker ned” det de ensidig forbinder med skole. Men dette motvirkes hvis de oppfatter intervjueren som myndighetsperson, da vil de svare det de tror spørsmålsstilleren ønsker å høre.

Når internett er svaralternativet som er mest populært som kilde til utdanningsinformasjon, vet vi av erfaring at dette i praksis betyr et nettsøk hvor de velger første treffresultat som (a) svarer på spørsmålet de leter etter svar på, og (b) ser seriøst og pålitelig ut. Ofte velger de ut hva de klikker på i trefflista basert på (c) tidligere positive erfaringer med at nettstedet de besøker tidligere har besvart spørsmålet. Dersom utdanningssøkende vet at informasjonen de har behov for ligger på ett bestemt nettsted, velger (d) et mindretall å skrive nettadressen direkte. Eksempelvis er det bare 14 % av nettrafikk til utdanning.no som kommer via direkteoppslag. Men skillet mellom søk og direktetrafikk ved å skrive inn nettadresser er i ferd med å bli utvisket. De fleste nyere nettlesere har nå slått sammen feltene for søk og nettadresse, slik at brukeren sendes direkte til ønsket side hvis brukeren har skrevet inn en adresse og til et søk hvis de har skrevet inn et søkeord. Ettersom de fleste har tilgang på smarttelefon eller nettbrett i umiddelbar nærhet, fører dette til at muligheten til å gjøre nettsøk er tilgjengelig for

(nesten) alle, (nesten) overalt, (nesten) døgnet rundt. Å forstå søkeatferd og hvordan tilrettelegge informasjon for å bli lettere søkbar er derfor blitt helt sentralt for alle som ønsker å formidle informasjon til et stort publikum.

Videre lesning:
Kort oppsummering av den vanligste modellen for hvordan brukere leter etter informasjon på nett basert på psykologiske feltstudier:
Jacob Nielsen *Information Foraging: Why Google Makes People Leave Your Site Faster*, 2003

Kilde: Spørreundersøkelse utført av OpinionPerduco på oppdrag fra Senter for IKT blant et landsdekkende utvalg på 2000 norske ungdommer i aldersgruppen 15-25 år årsskiftet 2012-13. Undersøkelsen har vært gjentatt jevnlig, og svarene er i stor grad stabil fra år til år.

8 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

Kartleggingsundersøkelsen *Monitor* fra Senter for IKT i utdanningen har undersøkt hvordan elever på forskjellige trinn bruker IKT i leting etter faglig informasjon i skolearbeidet. Dette er en kvantitativ spørreundersøkelse fra et landsdekkende utvalg av rektorer, lærere og elever på 7. trinn, 9. trinn og på VG2. Det er den største og grundigste undersøkelsen i sitt slag og skal kartlegge elevenes digitale kompetanse. Undersøkelsen har vært gjennomført jevnlig siden 2003.

> "*På både 7. trinn, 9. trinn og Vg2 er at de i all hovedsak benytter de samme informasjonskanalene. På alle trinn er det søkemotoren Google og det brukerbaserte leksikonet Wikipedia som brukes hyppigst. De fleste elever starter med å søke etter informasjon på Google. I forbindelse med informasjonssøk har valg av søkeord stor betydning. Gode forkunnskaper innenfor det aktuelle faget eller temaet gjør det mulig å lage presise søk. Det gjelder både i valg av søkeord og hvilke nettsider det søkes på. Intervjuene med elevene illustrerer at det er forskjeller i elevers kompetanse når det gjelder å bruke riktige søkeord eller kombinasjoner av søkeord for å få mest mulig presise treff. De fleste elever svarer at de ikke har fått undervisning i søk på Google, men at de har lært det selv.*"
> (Monitor 2010 Samtaler om IKT i skolen, s. 30-31)

Et viktig spørsmål er om elevene er kritisk til informasjonen de finner. Er de i stand til å vurdere kvalitet og relevans i svarene de finner? Evne til kildekritisk vurdering av informasjon funnet på nett er en viktig ferdighet.

> *"Men også blant elever på 9. trinn og i videregående skole er det mange elever som forteller at de ukritisk bruker det første søkeresultatet som kommer opp på Google, uten å vurdere om det første søkeresultatet er en reklame, om det er basert på subjektive ytringer eller om det er troverdige kilder."* (IKT Monitor 2010, s.31)

Evne til å vurdere egnethet og objektivitet i nettsøk er en sentral ferdighet for elever. Det er derimot svært liten kunnskap både hos lærere og elever om hvordan søketrefflistene de i så stor grad er avhengig av faktisk vektes og filtreres. Internettantropolog Danah Boyd påpekte det tilsynelatende paradokset at

> "*Teens view Google as the center of the digital information universe, even though they have little understanding of how the search results are produced, let alone any awareness of how personalization affects what they see. They uncritically trust Google, just as most adults do.*" (Danah Boyd *It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens* Yale University Press *2014)*

En av de få nordiske studiene vi kjenner om nettet som kilde til utdanningsvalg påpeker at

> "*Många gånger har de svårt att hantera all den information som överöser dem kring olika studiealternativ (...) Ungdomarna upplever också svårigheter att skilja mellan information och marknadsföring*" (Malin Holgerson Ungdomars informationsbehov: en undersökning av ungdomars informationsbehov och informationssökning på Internet inför gymnasievalet Magisteruppsats i biblioteks- och informationsvetenskap 2012:29)

Videre lesning:
Forskning om hvordan elever vurderer kvalitet på informasjon funnet gjennom nettsøk: Øistein Anmarkrud, Ivar Bråten og Helge I. Strømsø *Strategisk kildevurdering av multiple tekster: Utbytterikt, men krevende* Norsk pedagogisk tidsskrift 1/2014

Hvilken informasjon mener utdanningssøkende de har behov for?

Det finnes en rekke nettsteder som gir mer eller mindre dyp informasjon om utdanning, yrker, karriere og bransjer. En summarisk oversikt og vurdering av disse gir imidlertid ikke en kvalitativ vurdering om det samlede informasjonstilbudet faktisk går i dybden. En stor mengde nettsteder betyr ikke nødvendigvis at utdannings- og karrieresøkende får dekket det informasjonsbehovet de opplever at de har for å kunne ta et informert utdannings- og yrkesvalg. I 2013 ble et representativt utvalg av unge mellom 15 og 25 år spurt om hva som var viktigst i forbindelse med utdannings- og yrkesvalg. Mulighet for å få jobb etter utdanningen er desidert viktigste faktor for både de yngste og de eldste. På andreplass kommer informasjon om arbeidsoppgaver, etterfulgt av informasjon om lønn. Dernest kommer mulighet for etter- og videreutdanning og opptakskrav til utdanning og studier. De yngste er spesielt opptatt av mulighet for å få læreplass, og er i tillegg opptatt av opptakskrav til utdanningen. Den eldste gruppen er i spesielt opptatt av vurderingen fra andre studenter av studiet eller utdanningen.

Hva mener vi med **synlighet på nett**:
I førdigital tid var det allmennkunnskap at bøker som verken er mulig å oppdrive i bokhandel eller bibliotek neppe blir lest. Eller at TV-programmer fra stasjoner som ingen kan få inn ikke blir sett. Men det er ikke allmennkunnskap hva dette tilsvarer når internett er mediekanal. At noe finnes på internett betyr ikke at det blir funnet av målgruppa. Den vanligste måten brukere finner det de leter etter på nett ikke er å skrive inn adresser i nettleseren, men å gjøre søk. **Hvis nettsøk med relevante og vanlige søkeord målgruppa for en tjeneste vanligvis bruker for å finne informasjon ikke gir treff i de søketjenestene som målgruppa benytter, er nettstedet i praksis usynlig**. Nettsteder som lykkes med å fange opp webtrafikk fra brukere som er på leting etter nettopp den type informasjon som nettstedet tilbyr, har høy synlighet på nett.

Brukervennlighetsforskning har innført ordene *finnbarhet* og *søkbarhet* for å beskrive egenskaper med nettsider som er utformet slik at det er lett for brukerne å finne det de leter etter.

Metode og begrensninger

3,6 millioner ganger årlig gjør brukere et informasjonssøk som fører til at de besøker utdanning.no. 94% av disse søkene kommer fra Google, resten fra andre søketjenester (heriblant Bing, Yahoo og Kvasir). Dessuten skriver de årlig inn rundt 10 millioner søk i den interne søkemotoren på utdanning.no. Alle søkeordene blir logget (anonymt). Ved å aggregere og analysere disse søkeordene kan vi danne oss et uhyre detaljert bilde av hva slags informasjon utdanningssøkere er på leting etter. Dersom det er stor etterspørsel etter et søkeord som gir null treff, kan redaksjonen i utdanning.no sørge for at det opprettes innhold som dekker dette behovet eller videresender til riktig side. En søkelogg fra en søkemotor har blitt kalt "en database over intensjoner", fordi brukeren gjennom sine valg av søkeord avslører hva hun er på leting etter.

Senter for IKT i utdanningen har i mai 2015 gjennomført en analyse av de 2545 nettstedene som er mest synlige for utdanningssøkere når de gjør søk på nett. Analysen er gjennomført maskinelt ved hjelp et søkerobotdataprogram brukt på den markedsdominerende søketjenesten blant norske brukere; Google. I analysen inngikk de 1000 hyppigst brukte søkeordene som norske utdanningssøkende har benyttet mellom mars 2013 og mars 2015 i tilknytning til utdanning.no. Målet med å benytte disse søkeordene var å få mest mulig komplett oversikt hvilke nettsteder målgruppa for veilledning vil finne når de benytter de mest alminnelige søkestrategiene.
De fleste nettsteder som inneholder minst ett av følgende punkter:

- offentlige eller kommersielle kataloger og søketjenester for utdanningstilbud
- artikler, diskusjoner eller debatter om utdanning eller jobb
- nettsteder som tar for seg en spesiell bransje, profesjon eller spesielle yrker

De 1000 søkeordene er satt opp i kombinasjon med ordet *utdanning*. Dette er gjort for å skille ut bedrifter og næringsliv fra utdanningsinformasjon. For eksempel vil søkeordet *elektriker* sjekkes mot *elektriker utdanning* av søkeroboten for å unngå at elektrikerbedrifter skal fylle hele trefflista. Dette er en enkel og treffsikker måte å skille ut treff som ikke er relevant for vårt formål. Også nettsider som omhandler karrierevalg som ikke er rettet mot personer som skal søke utdanning vil normalt inneholde ordet utdanning, siden det er vanlig å nevne krav til utdanning eller hva slags utdanning en person har.

Læresteder ble tatt ut fra lista ved å koble lista til registeret over utdanningsinstitusjoners nettsteder. Alle læresteder har komplett oversikt over sitt eget utdanningstilbud på nett. Så det ville ikke gi noen ny informasjon å ta med treff i lærestedene når det ikke er tid til å gå i dybden på hva de inneholder utenom eget utdanningstilbud. Deretter ble nettkataloger og jobbformidlingsnettsteder fjernet fra lista. Nettsteder med bare 1 treff ble også tatt ut. Det

gjensto da en liste over 480 nettsteder som så kunne rangeres etter hvor synlige hver av disse er i utdanningsrelaterte nettsøk. (For liste: Vedlegg 3)

Vi har brutt opp hovedlisten i forskjellige kategorier etter formål og type sted, som er kommentert særskilt. I enkelte tilfeller har vi supplert listene med et lite antall relevante nettsteder som vi visste om på forhånd, men som viste seg som er helt usynlig i nettsøk. Disse fremkommer med at de har tallet 0 i synlighet.

"Synlighet på nett" er her operasjonalistert til hvor mange av de 1000 vanligste søkeordene som det enkelte nettstedet inngår i blant de 20 første treffene på google.no. De mest synlige ble kategorisert etter type, formål og eierskap. Antallet er gjort om til prosent. Eksempel: Når ung.no scorer 63,2% i synlighet, betyr det at for 632 av de 1000 vanligste søkeordene blant utdanningssøkere kom ung.no med i de to første sidene med treff på Google.no.

Dette er så vidt vi vet den mest komplette analysen av karriere- og utdanningsinformasjon på nett som er foretatt i Norge. De mest synlige private og offentlige nettstedene med karriererelatert innhold ble så bedømt av redaksjonen i utdanning.no etter mest mulig objektive kriterier.

Begrensninger

At Senter for IKT i utdanningen som driver utdanning.no gjør analysen kan ha sine svakheter. Aktørene som omtales kan til dels være samarbeidspartnere, eller de kan defineres som konkurrenter på hele eller deler av tilbudet utdanning.no har.

Den redaksjonelle vurderingen av nettstedene er gjort ut fra en vurdering av nettjenestene slik de framsto medio juni 2015 på nettet. Nettstedsvurderingen kunne vært supplert med intervju med redaktører/eierne av nettstedene. Av kapasitetsårsaker er ikke dette gjennomført. Vurderingen omfatter heller ikke om de kommersielle nettjenestene bruker rangeringer på søkeresultat som en del av inntjeningsstrategi. Også andre vurderingskriterier kunne vært vurdert.

Dataanalysen kan også ha sine svakheter. Hvis utdanningssøkere har informasjonsbehov de ikke klarer å formulere som søkeord, vil de ikke fanges opp av søkeloggen. For eksempel kan elever som ønsker karriere som politietterforsker finne på å skrive populærkulturinspirerte søkeord som "krim", "CSI", "FBI" eller "åstedsgransker" i stedet for å søke etter "politi", "politibetjent", "politijurist" eller "Politihøgskolen". Det er også en innebygd skjevhet i datagrunnlaget mot det som er av interesse for personer som vet, i det

minste litt, om hva de vil. Det er for eksempel ikke noe opplagt søkeord for å lete etter informasjon om all slags karriereveier som ikke krever fullført utdanning.

En annen feilkilde er at Google tilpasser vektingen av trefflista etter brukerens IP-adresse. Dersom søk hadde blitt satt opp med en annen IP-adresse, og med en annen geografisk lokasjon vil en kunne få en annen rangering på treffene. Før treff fra læresteder ble tatt ut, lå for eksempel nettsider fra Universitetet i Tromsø høyere opp på trefflista enn sider fra Universitetet i Oslo, fordi datamaskinen det ble søkt fra var lokalisert i Tromsø. Når vi tallfester nettsteders synlighet (fra 0% til 100%) må tallet derfor tolkes som et anslag, ikke som et eksakt tall. Men brukt for å anslå størrelsesorden er det grunn til å anta at tallet har rimelig reliabilitet til formålet. Selv om det er enkelte metodiske forbehold som gjør at selve rangeringen ikke må tolkes for bokstavelig, er det grunn til å anta at oversikten av nettsteder er rimelig komplett. Dette gir utslag på rangering over treff for opplæringskontor, hvor opplæringskontoret i Tromsø, Karri, på grunn av geografisk lokasjon kommer uforholdsmessig høyt opp. Søkeordene det er tatt utgangspunkt i reflekterer dels den profilen og det innholdet utdanning.no har per dags dato. Med en annen innholdsmessig profil kan det tenkes at synlighetsrangeringen ville blitt noe annerledes. På den andre siden er det relativt store brukertall som ligger bak de 1000 søkeordene som er benyttet, slik at bredden likevel bør være representativ.

Hvilke nettsteder finner utdanningssøkende?

Hvilke offentlige, kommersielle og ikke-kommersielle nettsteder finner utdanningssøkere når de søker etter informasjon om utdanning og karriere? Vi tar utgangspunkt i de søkeord som faktisk brukes. Det er de nettstedene med størst synlighet og/eller bredde redaksjonen i utdanning.no har foretatt en kvalitativ gjennomgang av.

Vurderingskriterier

Vi har etter beste evne, og i den grad det er mulig, vurdert nettjenestene etter de kriteriene vi har funnet relevant. Følgende kriterier er benyttet:

Tjenestens omfang
Nettsidene vi har sett på har stor variasjon i omfang og nivåspenn. Noen nettsider tilbyr bare informasjon om videregående opplæring, andre bare om høyere utdanning. Enkelte konsentrerer seg om spesifikke fagretninger eller bransjer, mens andre har geografisk avgrenset informasjon. I tillegg har vi sett på om tjenesten gir mulighet til å stille spørsmål (og få svar) fra en rådgiver eller annen fagperson.

Tjenestens kvalitet

Vi har gjort en generell vurdering av tjenestens kvalitet ved å se på når informasjonen sist ble oppdatert og om nettstedene tilbyr foreldet (og dermed feilaktig) informasjon. Vi har dessverre ikke hatt kapasitet til å vurdere nettsidenes universelle tilgjengelighet, nærmere bestemt de internasjonale standardene for universell utforming av nettsteder og de minstekrav DIFI setter for disse - og som utdanning.no etterlever (kvalitet.difi.no/resultat).

Objektivitet

I vår vurdering har vi sett på hvor objektive vi mener et nettsted fremstår. Hvem står bak nettstedet? Hvem betaler for informasjonen? Et nettsted som baserer sine inntekter på annonser fra studietilbydere vil vanskelig kunne gi nøytral informasjon om studietilbud. De lærestedene som markedsføres gjennom disse nettstedene vil naturlig få bedre synlighet enn de som ikke gjør det. I tillegg kommer innholdsmarkedsføring (*content marketing*). Dette er markedsføring og rekruttering som ser ut som redaksjonelt innhold, men som er skrevet på oppdrag fra studietilbydere - gjerne med betalt plassering. Til slutt vil rangering i interne søkemotorer på nettstedene også være en kommersiell inntjeningsmulighet, men dette har vi ikke testet.

Kategorisering av nettsider

I denne vurderingen av nettsteder og tjenester som tilbyr utdanningsinformasjon og karriereveiledning, skiller vi mellom rene informasjonsnettsider og reell personlig karriereveiledning på nett.

Informasjonsnettsider
Det er et mylder av private aktører som tilbyr generell yrkes- og utdanningsinformasjon. Dette innholdet er i hovedsak søkbare studiekataloger. I tillegg finnes det en rekke bransje- og kampanjenettsteder som gir informasjon om smalere felt. I tillegg kommer lærestedene, som både kan være privat eller offentlig eid.

Informasjonsnettsteder (nivåspesifikke/på tvers av nivå)
Kommersielle nettsteder som tilbyr informasjon om yrke og utdanning henter i hovedsak denne informasjonen fra offentlige nettsider som utdannning.no, vilbli.no og lærestedenes studiekataloger. Innholdet er gjerne finansiert via ulike former for innholdsmarkedsføring og andre annonseformer. Det finnes nettsteder som kun omfatter ett nivå (videregående, fagskole osv.) og de som presenterer informasjon på tvers av utdanningsnivå.

Bransjesider/kampanjesider
Nettsteder som gir informasjon om mulighetene innen en spesifikk bransje eller yrker. Bakgrunn og mål for opprettelse av nettstedene er ofte å rekruttere til spesifikke yrker eller bransjer. De er ofte opprettet av NHO-forbund eller fagorganisasjoner. Mange av disse nettstedene gir god og inngående informasjon om yrker/bransjer, men er best egnet for de brukerne som allerede har bestemt seg for konkrete yrker eller fagområder. Noen av disse sidene har også egne blogger tilknyttet nettsidene.

Opplæringskontor
Opplæringskontor har ofte egne nettsider med informasjon til medlemsbedrifter og til dem som ønsker å bli medlemsbedrifter. Det er ofte også informasjon til elever som er under opplæring i skole og skal ut i opplæring i bedrift, eller til dem som allerede er under opplæring. (Se vedlegg 1)

Lærestedssider
Lærestedene har sin egen studiekatalog på nettsidene sine hvor tilbudet og all nødvendig informasjon knyttet til studiene presenteres. Noen læresteder har også informasjon om de ulike mulighetene og karriereveiene som finnes etter endt utdanning. Intervjuer med studenter under utdanning og i jobb etter utdanning er også vanlig. Disse sidene begrenser seg til hvert enkelt læresteds tilbud. Flere og flere læresteder tilbyr i dag chat-tjenester

hvor elever og studenter kan komme i kontakt og få svar på spørsmål fra institusjonene. Slike chat-tjenester er tiltak fra institusjonene som et ledd i rekruttering og markedsaktiviteter, men vil også ha innslag av karriereveiledning. Lærestedssider vil ikke bli inkludert i vurderingen.

Veiledning på nett

Veiledning på nett er det få eksempler på, men ung.no svarer på et bredt spekter av spørsmål gjennom en spørsmål-svar tjeneste. Noen fagretninger har bransjesider der de svarer på spørsmål innenfor sitt fagfelt. I tillegg diskuteres yrkes- og karrierevalg i sosiale medier, på ulike forum og blogger. Her er det imidlertid ikke fagfolk som veileder, men brukerne selv som gir hverandre råd i et såkalt *peer to peer*- system. Et slikt forum finnes også på utdanning.no.

Fylkesvise karrieresentre

Fylkesvise karrieresentre tilbyr veiledning i form av personlig oppmøte og veiledningstimer. De kan i tillegg kontaktes på telefon eller på epost. Hvor mye veiledning som skjer per epost/telefon kjenner vi ikke til. De fleste karrieresentrene lenker til andre nettsider for utdanningsinformasjon. VOX samordner rapportering av antallet brukere ved karrieresentrene. Østfold fylkeskommune har en egen svartjeneste for unge i grunnskole og videregående skole hvor spørsmål og svar blir publisert på minutdanning.origo.no.

Det er i tillegg en del private karriereveiledere, som ofte kaller seg *coach*, som tilbyr personlig karriereveiledning. Dette er også i form av personlige veiledningsmøter/-timer, men foregår ikke på nett etter det vi kjenner til.

17 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

Tabell: Oversikt over 25 mest synlige nettsteder med utdannings- og karriererelaterte innhold i alle kategorier. Treffene kan leses som at av de 1000 mest vanlige søkeordene på utdanning.no, vil utdanning.no gi treff på 97,3 prosent, mens studievalg.no vil få en synlighet blant 20 topp Google-søk i 74,7 prosent av tilfellene. Lærestеders nettsteder og ren jobbformidling er holdt utenom.

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets -indeks
utdanning.no	Informasjonsnettsted, offentlig	Senter for IKT i utdanningen	97%
studievalg.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studenttorget AS	75%
ung.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	63%
studenttorget.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studenttorget AS	62%
studentum.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	54%
vgd.no	forum	Verdens Gang AS	45%
no.wikipedia.org	oppslagsverk	Stiftelsen Wikimedia foundation	45%
forum.kvinneguiden.no	forum	Egmont AS, Oslo	37%
diskusjon.no	forum	Mediehuset TEK AS	33%
sokutdanning.no	utdanningsinformasjon	CareerOn AS, Oslo	21%
facebook.com	Sosialt nettverk	Facebook Inc.	21%
kursguiden.no	kurs	Kursguiden AS, Lysaker	19%
vilbli.no	Informasjonsnettsted, offentlig	PedLex på oppdrag av fylkeskommunene	12%
studiesok.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	RR Media AS	12%
snl.no	oppslagsverk	Stiftelsen norsk nettleksikon	11%
udir.no	utdanningsforvaltning	Utdanningsdirektoratet	10%
tautdanning.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Trondheim Messeselskap AS	9%
nrk.no	media	NRK	9%
hogskoleutdanning.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	8%
education.kilroy.no	reisebyrå	Kilroy Travels	7%
vg.no	media	Verdens Gang	6%
fag-skole.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	6%
klikk.no	media	Egmont	6%
tu.no	fagpresse	Teknisk ukeblad	6%
minutdanning.origo.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Østfold Fylkeskommune	6%

Av disse 25 er: 4 statlig drevet eller statsfinansiert (inklusiv statlig særlovselskap). 2 er fylkeskommunalt finansiert, 1 drevet av statsfinansiert ideell stiftelse og et 1 drevet av ideell stiftelse finansiert av pengeinnsamling. De resterende 17 er drevet av kommersielle selskap. Vedlagt til til slutt i rapporten finnes en samlet oversikt.
9 lærestеders nettsteder tatt ut av lista.

Nettsteder med utdannings- og karriereinformasjon

Her følger en overordnet beskrivelse av de mest synlige nettstedene basert på vurderingskriteriene.

utdanning.no

Eier: Senter for IKT i utdanningen
Beskrivelse: Kunnskapsdepartementets nettsted for yrkes- og utdanningsinformasjon. Drevet av Senter for IKT i utdanningen. Inneholder redaksjonelle artikler, refleksjonsverktøy, søk i alle offentlig godkjente utdanninger og yrkesbeskrivelser av 550 vanligste yrker.
Vurdering: Utdanninger og yrker på alle nivå. Artikler og tjenester som karakterkalkulator, utdanningssystemet og jobbkompasset. Kommentarfelt for yrker hvor brukerne svarer hverandre. Offentlig og reklamefri. All informasjon kvalitetssikret av redaksjonen, eller eksterne samarbeidspartnere. Merking på alle artikler om oppdateringstidspunkt.

Skjermutsnitt:
Karakterkalkulatoren og studievelgeren kan regnes som de mest populære nettjenstene på utdanning.no. Disse gir persontilpasset veiledning i hvilke fagkombinasjoner og karakterer som kreves for å komme inn på studier i høyere utdanning, knyttet til søkerens interesser.

(Kilde utdanning.no/karakterkalkulator)

studievalg.no

Eier: StudentTorget AS
Beskrivelse: Mediehuset StudentTorget består av mediene studenttorget.no, KarriereStart.no, Studievalg.no og Campus. Egenpresentasjon: "Mediehuset StudentTorgets målsetting er å lage nettjenester og redaksjonelle konsepter som hjelper flere til å lykkes med utdanningen og karrieren."
Vurdering: Studier, yrker, skoler og studiesteder på tvers av nivå. Studier og studiesteder i utlandet. Artikler om utdanning fra studenttorget.no. Lenker til stillinger og arbeidsgivere på karrierestart.no. Har ikke veiledningstjeneste. Informasjonen mangler merking av når informasjonen er oppdatert og oppgir sjelden kilde. Kilden på yrkesbeskrivelsene er StudentTorget, studievalg.no sin søsternettside. Her er det heller ikke mulig å finne dato for informasjon. Ingen eksterne kilder som kvalitetssikrere av innhold. Reklame og annonser er dominerende på nettsiden. Det er vanskelig å skille mellom hva som er informasjon og hva som er annonser og lenker til eksterne sider.

studenttorget.no

Eier: StudentTorget AS
Beskrivelse: Mediehuset StudentTorget består av mediene StudentTorget.no, KarriereStart.no, Studievalg.no og Campus. Egenpresentasjon: "Mediehuset StudentTorgets målsetting er å lage nettjenester og redaksjonelle konsepter som hjelper flere til å lykkes med utdanningen og karrieren."
Vurdering: Ulike artikler om studentlivet, jobbsøking og diverse andre tema som springer fra trening og billig hverdagsmat til eksamensnerver og støtte fra Lånekassen. Studiesøket lenker videre til studievalg.no, og stillingsannonser og arbeidsgivere hos karrierestart.no. Artikler er merket med publiseringsdato. Reklame og annonser er dominerende på nettsiden. Det er vanskelig å skille mellom hva som er informasjon og hva som er annonser og lenker til eksterne sider.

studentum.no

Eier: Studentum AS
Beskrivelse: Studentum.no er en søketjeneste og informasjonsportal for høyere utdanning. Studentum AS er en del av Education.com Media Group (EMG), som omtaler seg som Nord-Europas ledende markedsfører av kurs og utdanninger. Forretningsidé er ifølge egenpresentasjonen å hjelpe norske og utenlandske universiteter, høgskoler, fagskoler, folkehøgskoler og andre utdanningsinstitusjoner med å rekruttere studenter til deres utdanningsplasser.

Vurdering: Tilbyr søk i høyere utdanninger, det vil si alle nivå etter videregående. Har informasjon om studier og læresteder (skoleomtaler) både i Norge og utlandet, inkludert språkreiser. Har i tillegg kalkulator for utregning av skolepoeng, utdanningstest, yrkes- og studentintervjuer, utdanningsnyheter, forum og faktaartikler om utdanningsnivå, lån og stipend. Studentum.no har skoleomtaler med vurdering av lærere/undervisning, lokaler, stemning/venner og mulighet til jobb etter utdanning. Har funksjon for sammenligning av utdanninger og videreformidler kontakt mellom brukere og læresteder gjennom et skjema med interessemelding. Har et oversiktlig søk med filtrering på fagområde, nivå og sted. Utdanningssidene har beskrivelse av utdanningen, faktaopplysninger (heltid, studiepoeng, varighet, godkjenning), og kort beskrivelse av jobbmuligheter, opptakskrav og kostnader. Informative artikler med lenker til andre kilder (Lånekassen, NOKUT osv.).

Har ikke dato- eller kildemerking på utdanninger. En del artikler har oppgitte kilder og/eller dato. Det er mulig å kommentere artikler gjennom Facebook. En del av kommentarene er markedsføring av private foretak.

Nettstedet har kun én annonseplass, og fremstår forøvrig som nesten reklamefri. Yrkes- og utdanningsintervjuene reklamerer tydelig for enkeltutdanninger og læresteder med logo og/eller lenker. Det er uklart hvilken forretningsmodell nettstedet har, om det er sponset innhold og søk, eller andre modeller bak tjenesten. Studentum eier også domenene studereiutlandet.no, høgskoleutdanning.no, fag-skole.no og universitetsutdanning.no som har samme innhold, bare filtrert på nivå eller utenlandsstudier.

studiesok.no

Eier: RR media
Beskrivelse: Søkbart nettsted med presentasjoner av utdanningstilbud i videregående skole, folkehøgskole og høyere utdanning. Egenpresentasjon: Studiesøk er et av Norges ledende nettportaler for unge mennesker. Her kan man lese om aktuelle utdanninger, arbeidsgivere, traineeprogrammer, internships, lærlingplasser og praksisplasser som er aktuelle for studenter, nyutdannede og young professionals.
Vurdering: Dekker alle nivåer for utdanning i tillegg til utenlandsstudier og språkreiser. Har kurs og utdanningssøk og artikler om aktuelle tema. Menypunktet “karriere” lenker til eget søk for traineeprogrammer på soktrainee.no. Har også lenke til blogg. Utdanninger og kurs har ikke oppgitt kilde eller dato. En stor andel av faktaartiklene er hentet fra utdanning.no eller det lenkes til artikler på utdanning.no. Artiklene er ikke merket med dato. Ingen merking av godkjenninger for fagskole. Vanskelig å finne ryddige oversikter over hvor mange studier som er registrert på studiesok.no. Utdanningslistene er ikke komplette og

det er store mangler. Reklame og annonser er dominerende på nettsiden. Finansiert av, og basert på innholdsmarkedsføring og annonser fra læresteder rettet mot utdanningssøkere.

karrierestart.no

Eier: StudentTorget ANS
Beskrivelse: Jobbformidling med enkelte redaksjonelle artikler (imidlertid preget av "lenkeråte"). Mediehuset StudentTorget består av mediene studenttorget.no, KarriereStart.no, Studievalg.no og Campus. Egenpresentasjon: "Mediehuset StudentTorgets målsetting er å lage nettjenester og redaksjonelle konsepter som hjelper flere til å lykkes med utdanningen og karrieren."
Vurdering: Stillingsannonser, artikler om jobbintervju, karrieretips og intervjuer. Lenker til studenttorget.no og studievalg.no. Vanskelig å si noe om kvalitet utover at det er et begrenset saksfelt de informerer om, det vil si arbeidsmarkedet akkurat nå. Reklame og annonser er dominerende på nettsiden. Det er vanskelig å skille mellom hva som er informasjon og hva som er annonser og lenker til eksterne sider.

kursguiden.no

Eier: Kursguiden AS, Lysaker
Beskrivelse: Kursguiden.no er ifølge egenomtalen Norges ledende kursportal med over 20 000 kurs og studier fra kjente, norske kurstilbydere og studiesteder. “Vår forretningsidé er å samle kurs og studier fra hele landet og presentere dem i vår tjeneste slik at dere kan søke og finne det kurset eller studiet som dere er på jakt etter.”
Vurdering: Oversikt over et stort spekter av kurs og studier innenfor mange emner og fagområder. Dekker hele landet og veldig mange kurstilbydere. Har veldig god oversikt over alt fra kurs i keramikk til prosjektledelse. Har beskrivelse, er merket med oppstartsdato, kontaktinformasjon og pris. Er noe forstyrrende med de ordinære universitets- og høgskolestudiene som er blandet med kurs. Reklame- og annonsefri sett bort fra liste over "utvalgte kurstilbydere".

vilbli.no

Eier: Pedlex på oppdrag av fylkeskommunene
Beskrivelse: Fylkenes portal for utdanningstilbud på videregående nivå. Inneholder en komplett og offisiell oversikt fra VIGO over hvilke videregående skoler som tilbyr hvilke utdanningstilbud, samt informasjonsnettsider som særlig er viktig for yrkesfag og opplæring i bedrift.

Vurdering: Dekker det videregående nivået, både private og offentlige tilbud. Vilbli.no har ikke veiledningstjeneste. Informasjon om tilbud legges inn av fylkeskommunene som er den nærmeste kilden til riktig informasjon. Oppdateres kontinuerlig og har korrekt informasjon om søknadsprosesser og regelverk for videregående opplæring. Yrkesbeskrivelser mangler dato. Yrkesintervjuene er datert fra 2000-2014. Er oversiktlig, men krever noe kjennskap til nettsidene. Presenterer nøytral informasjon uten annonser og reklame. karrierevalg.

sokutdanning.no

Eier: CareerOn AS, Oslo RR Media AS
Beskrivelse: Hentet fra sokutdanning.no: «Finn og sammenlign aktuelle ettergymnasiale utdanninger innen universitet/høgskole, fagskole, folkehøyskole og yrkesutdanninger. Her finner du også interessante fritidskurs, studentrabatter, oppdaterte nyheter og utdanningsreportasjer. «
Vurdering: Tilbyr søk i utdanninger på alle nivå inkludert noe utenlandsstudier. Presentasjoner av læresteder (10 stk.) og oversikt over studentrabatter. Mangler merking av kilde og dato. Utdanningene mangler sentrale faktaopplysninger som varighet og NOKUT-godkjenning. Det er vesentlige mangler i oversikten og kategorisering av studier. Annonsering er et av hovedpunktene på menyen. Målgruppen for denne siden er utvilsomt læresteder og studietilbydere. Fra nettsiden: “Gjennom en kombinasjon av våre tjenester når dere søkere i alderen 15-40 år som aktivt eller passivt leter etter utdanninger og kurs.”

tautdanning.no

Eier: Trondheim Messeselskap AS
Beskrivelse: Nettstedet til selskap som driver utdanningsmesser. Også informasjonsvirksomhet.
Vurdering: Har utdanningssøket til utdanning.no på forsiden. Diverse artikler om yrkes- og utdanningsvalg. Ingen datomerking på artiklene, og dårlig med kildehenvisninger. Mye av innholdet fremstår som content marketing, men ingenting av innholdet er merket med dette.

Hvilke spørsmål- og svartjenester betjent av fagfolk er synlig på nett?

Nettsteder hvor brukere kan sende inn spørsmål til fagpersoner og få disse besvart, er her klassifisert spørsmål- og svartjenester. Spørsmål- og svartjenester skiller seg til en viss grad fra tilsvarende diskusjoner i sosiale medier ved at de oftere har lange og grundige svar som ikke er begrenset til svarerens personlige erfaringer og subjektive oppfatninger. Dessuten er det ofte et enkelt svar, i stedet for en lang chat-lignende diskujon, slik det ofte er på nettforaene.

Tabell: Mest synlige nettsteder klassifisert som spørsmål- og svartjenester betjent av fagfolk. Tall til høyre viser hvor mange av de 1000 vanligste utdanningssøkeord som gir treff i nettstedet. Jo lavere tall, jo "smalere" er innholdet på nettstedet, eller jo mer usynlig er det for utdanningssøkere.

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets-indeks
ung.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	63%
minutdanning.origo.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Østfold Fylkeskommune	6%
bio.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Norsk Biologforening	0,8%
klara-klok.no	Spørsmål og svar-tjeneste	UNG i Nordland, Nordland fylke, Helsedirektoratet (NB kun helsespørsmål)	0,5%

ung.no

Eier: Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
Beskrivelse: Offentlig spørretjeneste for ungdom med ansatte fagpersoner som svarer. Ut fra nettstedet kan det se ut som om ca. en tidel av spørsmålene omhandler utdanning, og i disse tilfellene blir det systematisk lenket videre til utdanning.no og Samordna Opptak. Ungdom kan stille spørsmål om et hvilket som helst hverdagsproblem som de anser som viktig, og veilederne i ung.no svarer. Svarene legges anonymisert ut på nett. Det store antall spørsmål, bredden i spørsmål og det faktum at disse er åpent søkbare gjør at dette nettstedet er svært synlig i nettsøk. Unge som lurer på noe vil ofte finne et tidligere spørsmål på dette ved nettsøk.
Spørsmål om helse, kropp, sosiale problemer og oppvekst dominerer, og spørsmålene kategoriseres i ca. 80 kategorier. Spørsmål om utdanningsvalg og yrkesvalg er to av disse kategoriene.

Vurdering: Spørretjeneste der et panel av fagfolk fra ulike organisasjoner svarer og publiserer spørsmål og svar anonymt. Lenker systematisk til utdanning.no ved spørsmål om utdanning. Virker troverdig. Offentlig og reklamefri.

Tjenesten har svært høy synlighet på nett. Av de 1000 mest vanlige søkeordene til utdanning.no, vil ung.no havne blant de 20 første treffene på Google for 63 % av søkeordene.

Skjermdump fra typisk spørsmål i kategorien utdanning på Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets nettsted ung.no. Spørsmål om yrke og utdanning er bare to av 80 spørsmålskategorier. Nettstedet har et svært stort arkiv av tidligere besvarte spørsmål som gjør at nettstedet er svært lett å finne for målgruppa. Utdanningssøkere kan i mange tilfeller finne svar på det de lurer på i allerede besvarte spørsmål.

minutdanning.origo.no

Eier: Østfold fylkeskommune
Beskrivelse: Spørsmål- og svartjeneste om utdanning og yrker.
Vurdering: Tilbyr spørsmål- og svartjeneste der en kan stille spørsmål anonymt og få svar fra karriereveiledere. Har grunnskolen og videregående opplæring som kompetanseområde, og gir ikke svar på noe utover dette. Spørsmål og svar ligger ute på nettsiden og kan sorteres på utdanningsnivå. Offentlig og reklamefri.

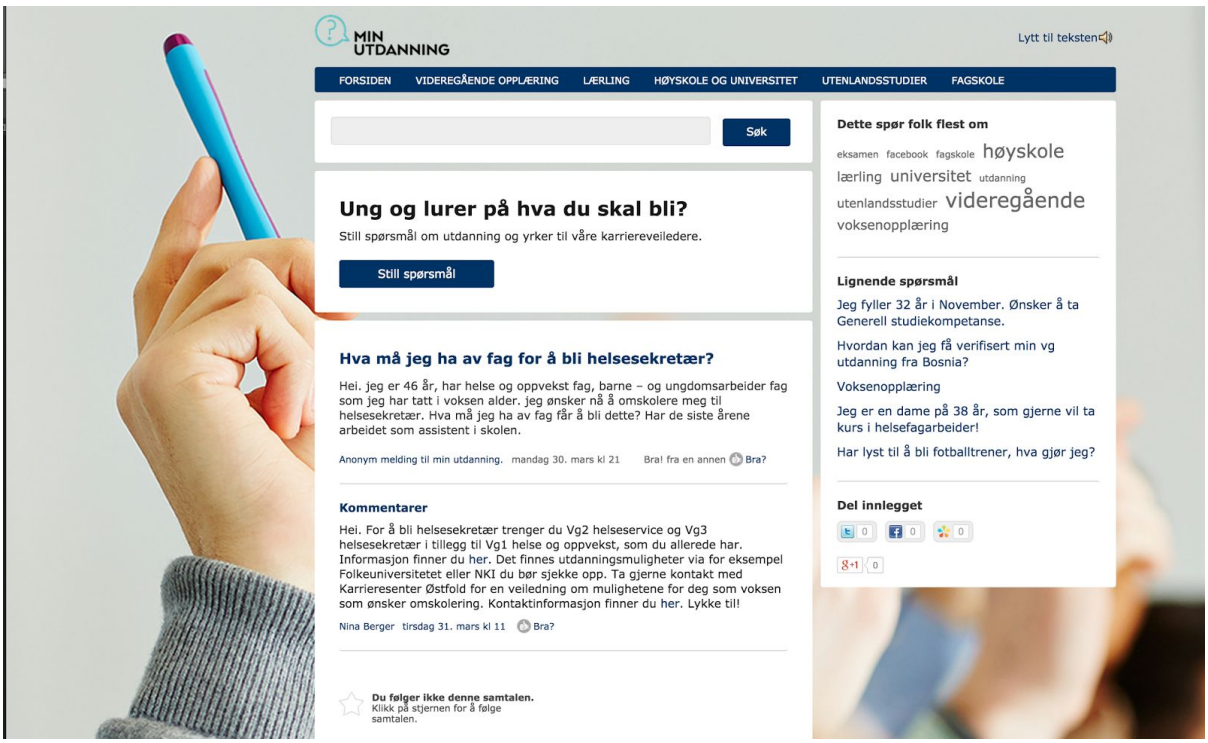

Utdanning.no (som spørsmål- og svartjeneste)

Eier: Senter for IKT i utdanningen:
På grunn av ressurs- og kapasitetsmessige hensyn har tjenesten utdanning.no fra januar 2015 konsekvent ikke svart på e-posthenvendelser fra brukerne, og brukerne har mottatt automatisk svar med informasjon om dette. Fram til og med utgangen av 2014 besvarte utdanning.no alle eposter. Svaret informerte om at vi ikke er en veiledningstjeneste, men brukerne ble sendt videre til rett instans for å få svar.

Spør en biolog

"Spør en biolog" kan tjene som eksempel på et relativt smalt, men nyttig fagforum som baserer seg på frivillig innsats av fagfolk (bio.no/enbiolog) Siden biologifaget er splittet opp i et stort antall spesialdisipliner er det mest personer som selv har biologutdanning som har oversikt over fagfeltene. Mange spørsmål finnes i et eget diskusjonsrom for utdanning og arbeid. Mange brukere er personer som vurderer biologutdanning, men som trenger tips fra biologutdannede. Fagforum som dette er en mellomting mellom vanlige sosiale medier og spørsmål- og svarkategorien her.

Det er trolig mange flere eksempler enn "spør en biolog" på fagdrevne spørsmål- og svartjenester. Mer leting blant spesialnettsteder med med lav synlighet fordi de dekker et smalt fagområde ville trolig avdekket flere av denne typen.

Spør en biolog!

Hovedside | Brukerprofil | Registrering | Nye innlegg | Spørreundersøkelser | Mine bokmerke | Private meldinger | Hva skjer | Fotogalleri | Artslista | Medlemmer | Søk | Hjelp

Alle fora
Spør en biolog
Spør om utdannelse og arbeid

Nytt emne

Vis alle emner

Side: 1 av 22

	Emne	Forfatter	Svar	Lest	Siste innlegg
	Universitetsanbefalning for biologistudiet?	AnjaNaranja	2	344	18/05/2015 14:13:55 forfatter: herring
	Universet og diverse	MA123	1	386	03/05/2015 09:55:43 forfatter: Limnoan
	DMF	biovg2	4	363	24/04/2015 23:13:43 forfatter: kjellms
	Master etter biologi studiet.	monin13	0	417	12/04/2015 16:35:14 forfatter: monin13
	Biomedisin eller Bioteknologi?	najzub	0	417	09/04/2015 19:49:13 forfatter: najzub
	Naturforvalter	Julenissen	2	663	02/04/2015 00:11:30 forfatter: TorbjornK
	Biologi på VGS	Den unge biologen	0	553	12/03/2015 21:40:12 forfatter: Den unge biologen
	Biologisk ordbok	be08119601	2	676	10/03/2015 12:29:32 forfatter: Absalon
	Marinbiologi	TheaKB	4	1298	02/03/2015 14:39:14 forfatter: herring
	Sommerjobb biologi/økologi/naturforvaltning 2015	Kaj-Andreas Hanevik	0	874	28/01/2015 16:20:51 forfatter: Kaj-Andreas Hanevik
	Mammalog	NatalieA	1	412	09/01/2015 13:17:59 forfatter: Limnoan
	Trenger informasjon om Bio1 og Bio2	Annablond	4	627	28/12/2014 23:04:02 forfatter: Annablond
	Master? PPU?	ghibli	1	710	14/12/2014 15:04:32 forfatter: Absalon
	Molekylærbiolog/bioingeniør	Ingz	0	421	05/11/2014 21:28:25 forfatter: Ingz
	Valg av master	Biosjokk	8	1131	29/09/2014 23:40:43 forfatter: Cantaloupe
	Retningsvalg bachelor biologi	Lasse Steinnes	3	696	27/09/2014 13:47:39 forfatter: Absalon
	Jobb for bestøvende insekter	Betula	0	492	28/08/2014 15:51:11 forfatter: Betula

Hvilke diskusjonsfora og sosiale nettverk har utdannings- og karriereinformasjon?

Sosiale medier er nettsteder som har bygget ned skillet mellom produsent og konsument av informasjon ved å legge til rette for at mange brukerne kan kommunisere med hverandre. Den mest kjente kategorien sosiale medier er såkalte *sosiale nettverkstjenester* som er en underkategori av sosiale medier. Blant de mest kjente sosiale nettverkstjenester i 2015 er Facebook, Twitter, YouTube, LinkedIn og Instagram. Sosiale nettverkstjenester har til felles at de er senterert om relasjoner mellom personprofiler, nyhetsstrømmer og personlig kommunikasjon. (Aalen 2015, kapittel 2) Blant nettmedier som er mer sentrert om sak enn person finnes diskusjonsfora, nettleksikonet Wikipedia og bilde- og videodelingsnettsteder. Disse har til felles med sosiale nettverkstjenester at innhold er knyttet til brukeren som har skapt eller lagt det ut og at det går an å se aktivitet og innhold knyttet til personprofil.

Sosiale medier har utvidet offentligheten og gjort det enklere for personer å organisere i grupper med felles interesser for å dele meninger, erfaringer og informasjon. Når brukere forbigår tradisjonelle informasjonskilder og finner svar de lurer på via disse nye mediekanalene, stilles det større krav til brukernes evne til kildekritikk. Informasjonen i sosiale medier er av mer varierende kvalitet enn i tradisjonelle redaksjonelt drevne medier. Men i hvilke sosiale mediekanaler er det mest utdannings- og karriereinformasjon?

Når ungdom trenger råd, spør de gjerne venner og interesserte på sosiale medier. I mange forum kan brukerne diskutere med hverandre om hva som helst. Her er også utdannings- og karrierespørsmål et svært stor kategori.

En stor del av målgruppa av personer som kunne hatt behov for veiledning, skaffer seg i dag svar på de utdannings- og karriererelaterte spørsmål de lurer på gjennom sosiale medier. Selv om denne uformelle veiledningen er svært forskjellig fra profesjonell karriereveiledning både innhold, form og kvalitet, dekker den mye av det samme behovet som profesjonell veiledning skal ivareta. I omfang er bruken av sosiale medier til å få svar på karriererelaterte spørmål muligens større enn hele den formelle rådgivingen i Norge. Denne utviklingen kan tolkes som et vesentlig argument for at det er en stor udekket etterspørsel etter e-veiledning. Men hvilke nye feilkilder og utfordringer har oppstått ved at store deler av målgruppen for karriereveiledning siste tiår har forbigått den formelle rådgivingstjenesten for å finne svar?

Personlige blogger kan ha faglige diskusjoner i kommentarfelt under postingene, avhengig av bloggens sjanger, lesere og tema for artiklene. I bloggoffentligheten på 2010-tallet er småprat, trivialiteter, komplimenter og krangel vanligere enn diskusjoner om sak (som var vanlig i pionertiden under forrige tiårs bloggoffentlighet). Men dersom en søker etter informasjon om faglige spørsmål får mange traff på arkiverte diskusjonstråder på andres personlige blogger. Det kan virke som om de fleste forestillbare (generelle) spørsmål har blitt stilt av noen en gang og ligger søkbar på nettet.

Skjermutsnitt: Eksempel på temablogg hvor en av bloggposteren spør om råd om valg av utdanning og karriere fra personer som deler spørsmålsstillerens interesse. I dette eksemplet kom 40 spørsmål og svar fra et titalls personer. Innhold i diskusjonen er ikke spesielt ulikt veiledningssamtale på rådgiverkontor eller diskusjon i klasserom. At bloggposteren har opprettet spørsmålet i kategorien "*off topic*" legger ikke demper på diskusjonen.
Kilde: forum.fitnessbloggen.no

En interessant observasjon er at VG ikke bare har en dominerende posisjon i nyheter, men deres åpne debattforum VG Debatt har et svært stort antall diskusjonstråder hvor det diskuteres jobb, utdanning, skole og arbeidsliv (kategorien Jobb og utdanning). Hele 120 000 innlegg er hittil postet i denne kategorien. Selv om kanskje bare en firedel minner om den type vanlige spørsmål som ellers stilles til en karriereveileder, er det likevel et svært stort antall spørsmål. VG Debatt beholder gamle tråder, noe som fører til at svarene kan være utdaterte eller referere til utdanninger, regler og arbeidsforhold som ikke lenger

finnes. VG har knapt noe insentiv til å bruke arbeidstid på å slette feilaktig eller utdatert informasjon.

Skjermutsnitt av et annet av de mest besøkte internettfora i Norge, VG Debatt. Diskusjonsrommet i kategorien *jobb og utdanning* har sommeren 2015 over 120 000 innlegg i denne kategorien. En stor andel av diskusjonene her omhandler de samme spørsmål som den profesjonelle karriereveiledningen vanligvis svarer på.

Selv om ung.no har større synlighet på nettet i utdannings- og yrkesspørsmål enn VG Debatt reflekterer ikke dette nødvendigvis brukertall eller trafikk på sidene. Andre generelle forum som skårer høyt på søkemotorer ved utdanningsrelaterte søk, er kvinneguiden.no, nybaktmamma.no og babyverden.no. Disse foraene scorer høyt på svært mange andre typer søk også, ikke bare utdannings- og karrierediskusjoner. Spørsmålene i undersøkelsen gjennomført av OpinionPerduco om ungdoms informasjonskilder scorer svaralternativet "*sosiale medier*" forholdsvis lavt sammenlignet med svaralternativet "*internett*". Trolig skyldes dette at respondentene forbinder begrepet sosiale medier med direktekommunikasjon i sanntid med venner og følgere. Informasjonssøk som sender brukeren til nettsider som er skapt gjennom nettsider gjennom sosiale medier-teknologi av ukjente personer blir muligens ikke oppfattet som å bruke sosiale medier.

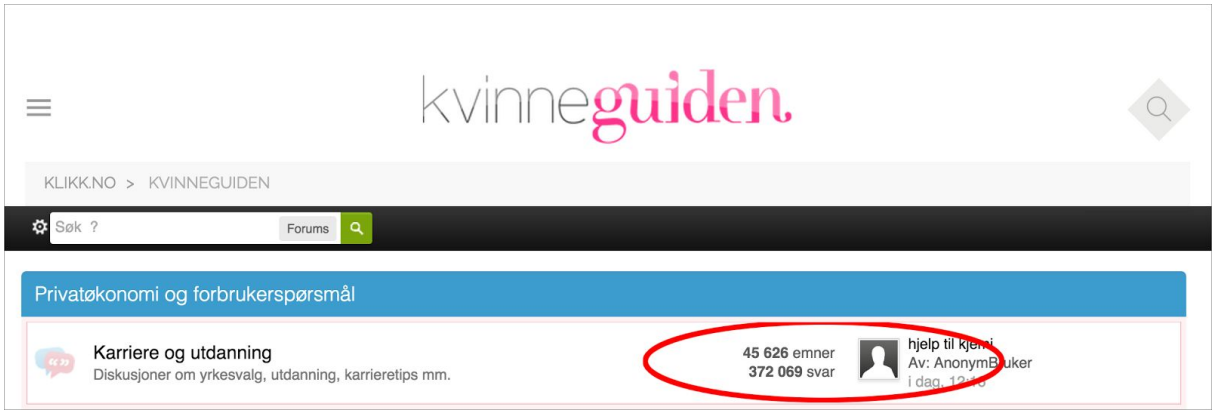

Skjermutsnitt av et av landets mest besøkte internettfora, Kvinneguiden. Diskusjonsrommet for karriere og utdanning har sommeren 2015 over 370 000 innlegg i kategorien *"karriere og utdanning"*. En stor andel av diskusjonene i fora som dette omhandler de samme type spørsmål som den profesjonelle karriereveiledningen veileder om.

Den enorme mengden med flere hundre tusen diskusjoner i sosiale medier om utdannings- og karriererelaterte spørsmål har i liten grad blitt forsket på. Får brukerne svar på det de lurer på? Er svarene korrekte og relevante? Hvem svarer og hvorfor? Hvor mye av påvirkningen er fordekt reklame? Overdøver sosiale medier andre mer formelle kanaler? I hvor stor grad lar de seg påvirke av den massive mediepåvirkningen fra sosiale medier? Dette vet vi lite om. Medievanene utvikler seg så hurtig at undersøkelser som er noen få år gammel kan være utdaterte.

31 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

Skjermutsnitt fra typisk eksempelspørsmål i kategorien *yrke og utdanning* i VG Debatt, det åpne diskusjonsforumet med størst synlighet i utdanningsrelaterte søk i 2015.

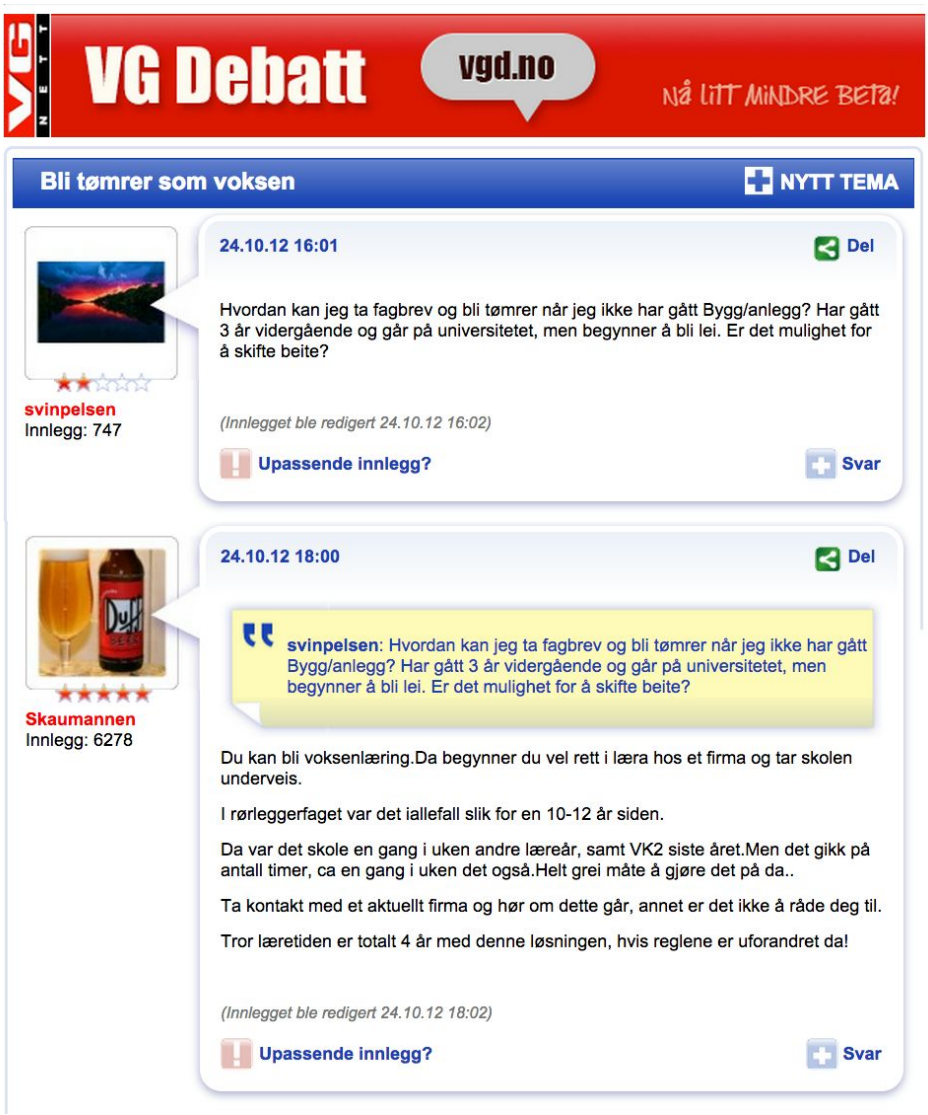

32 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

Eksempel på karrierespørsmål og et av svarene i et av Norges mest synlige forumsnettsted hvor utdannings- og karriererelaterte spørsmål diskuteres.
Anonym Jente (16) lurer på om hun skal bli veterinær, men får som råd å utdanne seg til dyreakupunktør eller dyremassør.

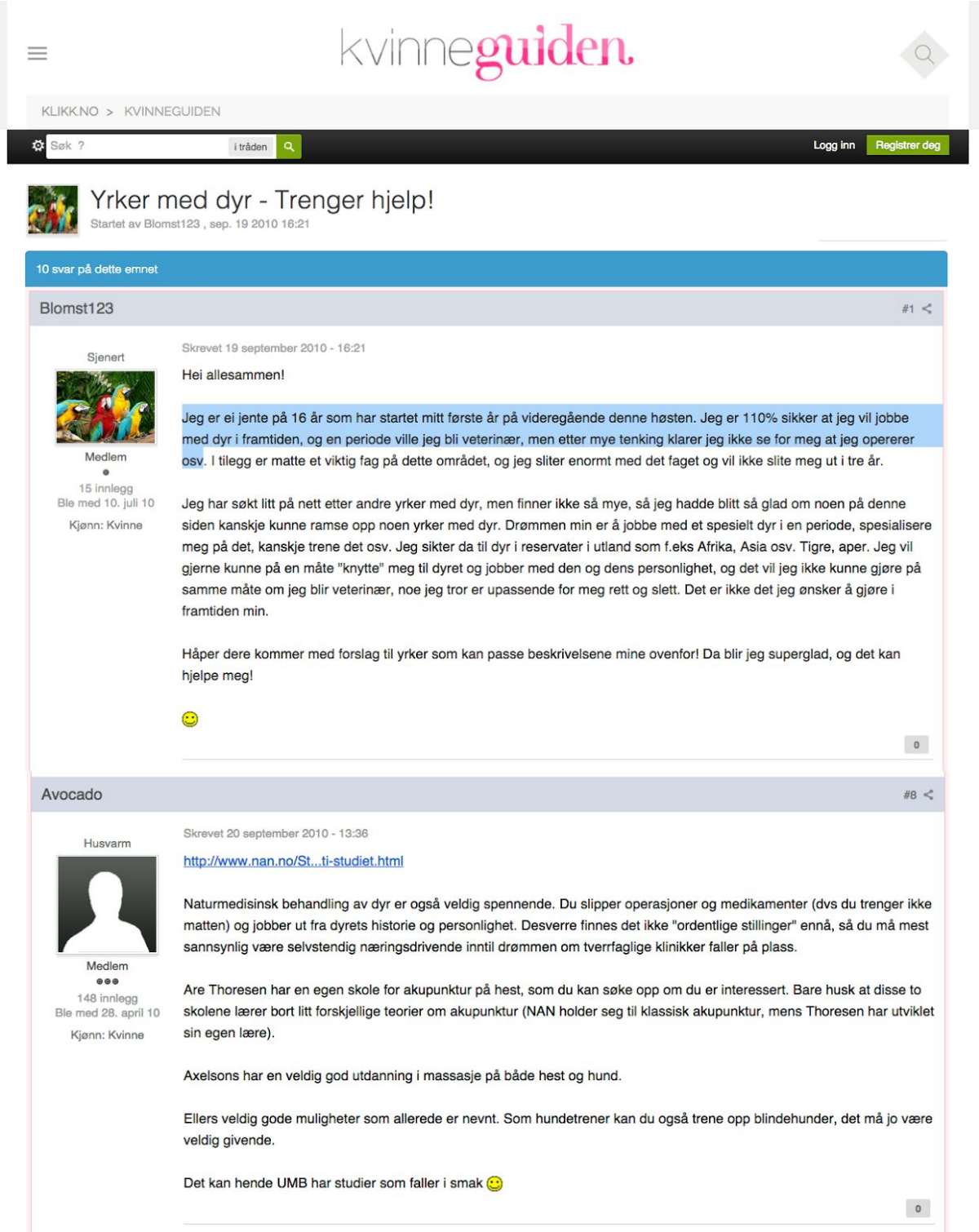

Facebook

Et nettsted det foregår svært mye erfaringsutveksling om utdanning, arbeidsliv og karriere er Facebook. Men bare en liten andel av diskusjonsgruppene og profilene på Facebook er åpne. Derfor er bare en liten del av svarene er synlige for søkemotorer og nettbrukere som ikke er gruppemedlemmer eller venner med dem som diskuterer. Så når bare 20 % av de vanligste utdanningsrelaterte nettstedsøk sender brukerne til Facebook, underdriver dette Facebooks betydning.

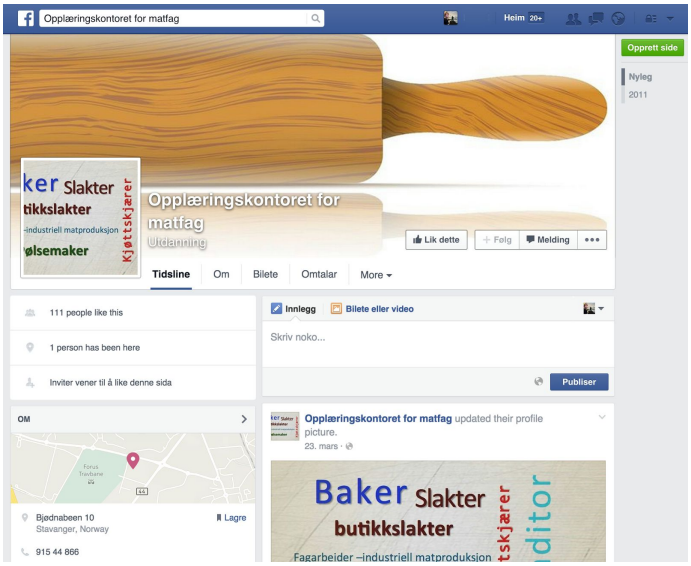

Skjermutsnitt:
En av ca 175 forskjellige Facebook-sider som kom med i datainnhøsingen fra 1000 søkeord. Mange læresteder, bedrifter, opplæringskontor og rekrutteringskampanjer har egne organisasjonsside med diskusjonsvegg på Facebook. Tilstedeværelse her muliggjør spredning innen "Facebook-universet", og gir mulighet for deling fra venn til venn (såkalt "*viral spredning*" fordi det spres med samme nettverk som gjennom smitte). Det gir også mulighet for å kjøpe synlighet gjennom annonsemodellen til selskapet.

Men når er åpne Facebook-vegger egnet som kanal for personlig veiledning? I boka Sosiale medier beskriver medieviteren Ida Aalen fortrinn og ulemper ved bruk av Facebook som spørretjeneste mellom organisasjon og personer:

> *"Bedriver man kundeservice i sosiale medier, risikerer man også at brukerne utleverer seg selv. Legemiddelverket hadde en informasjonskampanje der den fiktive karakteren P-pille Pia delte erfaringer og råd om p-piller på blogg og på Facebook. Problemet var at folk med fullt navn og bilde stilte spørsmål på Facebook-siden til P-pille Pia som inneholdt sensitive personopplysninger om medisinbruk, bivirkninger og andre helseproblemer.*
> *Derfor bør man begrense kundeservicen i sosiale medier til å gi generelle oppdateringer («Vi holder stengt i påsken») og å svare på spørsmål som ikke berører personopplysninger («Hvor lenge er dere åpent på torsdager?»). Individuell saksbehandling bør flyttes til en lukket kanal, av både praktiske, etiske og juridiske grunner. Sosiale medier fungerer uansett ikke som et fullstendig system for behandling av kundehenvendelser, og må som regel kombineres med verktøy som holder styr på henvendelsene og hvorvidt de har blitt behandlet og avsluttet." (Aalen 2015, kapittel 16)*

Blant organisasjoner som drev informasjon, markedsføring eller veiledning på Facebook som er synlig og søkbar offentlig, var det særlig opplæringskontorer, private skoler,

Forsvaret og Avinor som er synlig. Danmarks e-vejledning benytter også Facebook som en av mange mediekanaler.

Smale nettfora

Hittil har vi nevnt *generelle* diskusjonsfora. Generelle forum *kan* gi svar fra fagfolk eller yrkesutøvere med spesialkunnskap. Ofte er det fagfolk eller yrkesutøvere som er spesielt motiverte til å svare på utdanningssøkeres spørsmål. I en lang diskusjonstråd dukker det derfor ofte opp svarere med spesiell fagkunnskap etter en tid. Samtidig har mange brukere på generelle forum større entusiasme enn fagkunnskap. I mange tilfeller iler en bruker til og svarer "se hva jeg fant på Google" eller "jeg har hørt at det er sånn... "

I spesialforum som pilotforum.no, sykepleiediskusjon.no og ambulanseforum.no er det gjerne yrkesutøvere som svarer utdanningssøkere, elever, studenter og nyutdannede basert på egne erfaringer fra jobben. Dette fører til at svarene kan ha verdifull detalj- og praksiskunnskap som en vanlig karriereveileder vanligvis ikke besitter.

Brukerskapt innhold

I tradisjonelle medier har mesteparten av tekst- og bildeinnhold hovedsaklig vært skapt av profesjonelle som er ansatt å publisere for en organisasjon. På nett har derimot alle tilgang til offentligheten. I første tiår nettet hadde allmenn utbredelse (1995- 2005) krevde nettpublisering gjerne teknisk kompetanse som gjorde at det ble forbeholdt et fåtall. På begynnelsen av 2000-tallet ble brukervennligheten på publiseringsverktøy og tilgjengeligheten av internett så god at internettpublisering ble et massefenomen. Dette førte til at innhold skapt av privatpersoner gikk forbi besøkstall fra mange tradisjonelle medier. Kommersielle selskap som driver nettaviser, diskusjonsfora på nett og sosiale medier stiller sitt medium til rådighet for at brukerne kan diskutere det de er opptatt av. Ikke overraskende foregår tusenvis av diskusjoner og samtaler om samme tema som tidligere ville foregått på karriereveiledningskontor, i klasserom eller på utdanningsmesse. Utdanningsøkerne får svar fra andre privatpersoner, ofte uten at de har økonomisk egeninteresse av å svare, mens nettstedet får inntekter av reklame og salg av personopplysninger. Når utdanningsøkere søker svar på karrierespørsmål på nett er nettsidene de finner ofte på åpne diskusjonsfora. Svarene og rådene som er publisert er ofte skrevet av personer de aldri har møtt. De er skrevet av privatpersoner i deres fritid. Av diskusjonsforaene hvor det særlig foregår debatter og utveksling av råd og tips om utdanning og karriere er noen knyttet til nettaviser (som vgd.no), andre er egne åpne fora på nettsteder rettet mot bestemte målgrupper (som diskusjon.no, kvinneguiden.no eller sykepleiediskusjon.net)

Betydning sosiale medier?

En effekt av sosiale medier er at personer i målgruppa for veiledning ofte forbigår hele det profesjonelle karriereveiledningsapparatet. De bruker nettet for å skaffe seg svar på karriererelaterte spørsmål de lurer direkte fra privatpersoner. Konsekvensen av dette er mangeartet. Gjennomgangen av utdrag av slike fora viser at noen kan få svar fra fagpersoner fra et yrke eller en bransje som faktisk kan gi god veiledning, faktainformasjon og erfaringer knyttet til en yrke eller en utdanning. Andre får direkte feilaktige svar, som kan være med å bidra til feilinformasjon og feilvalg. Sosiale medier er altså hyppig brukt, også til diskusjoner om samme spørsmål som foregår på karriereveiledningskontor. Dermed er det tydelig at disse mediene dekker et behov som er overlappende med karriereveiledningstjenesten i dag, eller at de dekker et behov som karriereveiledningstjenester i dag ikke tilbyr.

Sosiale medier har i løpet av siste tiår fått en dominerende posisjon i ungdomskulturen. Disse brukes også diskutere karrierevalg og har betydelig innflytelse i å finne forbilder og få inspirasjon. Sosiale medier har bidratt til en utvikling hvor det ikke lenger kreves stort budsjett, dyr distribusjon og en stor organisasjon for å nå ut til hundretusenvis av personer.

Svært mye uformell karriereveiledning foregår på sosiale medier, med VG Debatt, Facebook og Kvinneguiden som de mest synlige. Kvaliteten på svar som brukere yter hverandre er svært varierende. Dersom det skal etableres e-veiledning/personlig nettveiledning i offentlig regi, bør det vurderes og kartlegges om markedsføring og reklame først og fremst må rettes mot forumstjenester hvor en vet at utdanning og jobb diskuteres, og hvor brukerne stiller spørsmål, uten nødvendigvis å få kvalifiserte svar.

Tabell: Oversikt over synlighet for sosiale medier og fora med karriererelatert informasjon. Tallet til venstre viser hvor mange av de 1000 vanligste utdanningssøkeord som gir treff i nettstedet. Jo lavere tall, jo "smalere" er innholdet på nettstedet, eller jo mer usynlig er det for utdanningssøkere.

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets-indeks
vgd.no	forum	Verdens Gang AS	45%
forum.kvinneguiden.no	forum	Egmont AS, Oslo	37%
diskusjon.no	forum	Mediehuset TEK AS	33%
facebook.com	Sosialt nettverk	Facebook Inc.	21%
freak.no	forum	Tuv mediahus ENK	5%
no.linkedin.com	Sosialt nettverk	LinkedIn	3%
forum.nybaktmamma.com	forum	Jelsoft Enterprises Ltd.	2%
milforum.net	forum		1,4%
forum.babyverden.no	forum	Babyverden AS	1,2%
forum.doktoronline.no	forum	Klikk.no	1,2%
instagram.com	Sosialt nettverk	Facebook Inc.	1,2%
guru.sol.no	forum	Scandinavia Online AS	1,1%
workbase.no	forum	Workbase Dragseth AS	1%
forum.flyprat.no	forum	Foreningen Flyprat, Scanair	0,9%
pilotforum.no	forum		0,9%
sykepleiediskusjon.net	forum		0,8%
nn-no.facebook.com	Sosialt nettverk	Facebook Inc.	0,8%
twitter.com	Sosialt nettverk	Twitter Inc.	0,8%
treningsforum.no	forum	Treningsforum DA	0,7%
linkedin.com	Sosialt nettverk		0,7%
daria.no	forum		0,6%
hest.no	forum		0,6%
ambulanseforum.no	forum		0,5%
hestene.no	forum		0,5%
byggebolig.no	forum	Bygge bolig AS	0,4%
skipsfarts-forum.net	forum		0,4%
baatplassen.no	forum		0,3%
ernaeringsfysiologene.blogg.no	forum		0,3%
foreldreportalen.no	forum		0,3%
norskwebforum.no	forum		0,3%
aksjeforumet.no	forum	SA MEDIA Ståle Andre Volden	0,2%
dykkesiden.com	forum		0,2%

Hvilke kampanjenettsteder er synlige?

Kampanjenettsteder er rekrutteringsnettsteder til yrker, utdanninger og bransjer som ofte er tidsavgrenset. Det kan i noen tilfeller være skjønnsmessig om et nettsted skal regnes som kampanje eller informasjonsnettsted. Et fellestrekk er at kampanjenettsteder i større grad benytter retorikk og reklameinspirert formspråk som skal overtale brukeren. Vi har nedenfor inkludert også informasjonsnettsteder som er målrettet mot å øke rekruttering til bestemte yrker eller bransjer.

Tabell: Oversikt over synlighet for kampanje- og/eller bransjenettsteder. Tallet til høyre viser hvor mange av de 1000 vanligste utdanningssøkeord som gir treff i nettstedet. Jo lavere tall, jo "smalere" er innholdet på nettstedet, eller jo mer usynlig er det for utdanningssøkere. (Kategoriseringen er skjønnsmessig.)

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets-indeks
verdensklasse.no	kampanje	NHO-foreningen Norsk olje og gass	2%
velgriktig.no	kampanje	Nasjonalt senter for realfagsrekruttering	1,5%
settsjobein.no	kampanje	Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond	1,3%
rollemodell.no	kampanje	Nasjonalt senter for realfagsrekruttering	1,3%
jobbimatbransjen.no	kampanje	NHO Mat og Drikke, NHO Mat og Landbruk og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	1%
hardudetideg.no	kampanje	Kunnskapsdepartementets GNIST-kampanje	0,8%
verdensfinestestillingledig.no	kampanje	Kunnskapsdepartementet	0,7%
nhoung.nho.no	kampanje	NHO	0,5%
maritimkarriere.no	kampanje	Norges Rederiforbund	0,4%
velglandbruk.no	kampanje	Bondelagets servicekontor AS	0,3%
vibyggernorge.no	kampanje	Byggnæringens landsforening	0,3%
frisorfaget.no	kampanje	Norske Frisør og Velværebedrifter (NFVB)	0,3%
busslappen.no	kampanje	(busselskaper)	0,2%
ambisjoner.no	kampanje	Ambisjoner.no er en nettportal for utdanning og karriere rettet mot personer med minoritetsbakgrunn.	0%
helseogsosialfag.no	kampanje	Helsedirektoratet	0%
shift.no (nedlagt 2011)	kampanje	IKT-Norge	0%
ikkeforalle.no	kampanje	Maritimt forum	0%
gnizt.no	kampanje	NELFO	0%
velgyrkesfag.no	kampanje	Nordland fylke	0%
mennibarnehagen.no	kampanje	Dronning Mauds Minne, på oppdrag fra KD	0%

38 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

Både staten, andre offentlige aktører, bransjeorganisasjoner og lignende bruker relativt store summer på å etablere kampanje- og rekrutteringsnettsteder for å forsøke å nå fram til unge. Å bygge opp synlighet på nett er ofte et resultat av flere års systematisk arbeid med forbedring av innhold, analyse av søkeord- og -logger, samt brukerundersøkelser. En kampanje er ofte før nettstedet det er brukt store summer har begynt å opparbeide synlighet. Ofte blir kampanjenettsteder liggende brakk etter prosjektperioden. Når innholdet ikke vedlikeholdes mister det raskt kvalitet og aktualitet.

Når vi undersøker hvor lett det er for brukerne å finne disse kampanjenettstedene er konklusjonen at de er vanskelige å finne. I kolonnen til venstre vises at av de 1000 mest vanlige søkeordene som brukes på og i tilknytning til utdanning.no, vil kun 19 av disse søkeordene for nettstedet verdensklasse.no, (som er det mest synlige), resultere i at siden/nettjenesten blir vist blant de 20 øverste treffene på google.

Hva innebærer dette i praksis? Det er rett og slett relativt få som vil finne kampanjesidene gjennom generelle utdannings- eller karriererelaterte nettsøk. Spredning av lenker til kampanjenettsidene gjennom deling i sosiale medier kan være en alternativ måte å spre disse på. Men da er kampanjen avhengig av at brukerne synes nettstedet er interessant eller underholdende nok til å dele den.

De som vet hva de har tenkt å bli, kan få treff, fordi de bruker de spesifikke ordene som reflekteres i kampanjenettsiden. Gruppen som ikke vet hva skal bli, vil ikke klare å finne fram til kampanjesidene. Og det er ofte gjerne denne gruppen som kampanjene har som målgruppe. Det er tatt med tre eksempler for å illustrere hva som menes:

De utdanningsrelaterte søkeordene som sender brukeren til kampanjenettstedet i verdensklasse er: TIP, HMS, helse, miljø og sikkerhet, ingeniør, prosessoperatør, geofysiker, olje, matematiker, boresjef, boresjef, industrimekaniker, kranfører, geolog, automatiker, brønn, petroleumsingeniør, brønnteknikk, koordinator, laborant, prosess. (sammen med ordet "utdanning").

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering som driver velgriktig.no har også en begrenset synlighet på nett. Velgriktig.no retter seg direkte til elever og foresatte.

De vanligste utdanningsrelaterte søkeordene som sender brukeren til velgriktig.no er landmåler, y-veien, landmåling, sivilarkitekt, realfag, teknologi, kalkulator, karakterkalkulator, y-vei, matte, provisorfarmasøyt, master i teknologi, ortoped, mammalog og tanntekniker.

Settsjobein.no er på tredjeplass på lista. De vanligste utdanningsrelaterte søkeordene som sender brukeren til settsjobein.no er skipper, røkter, produksjonsmedarbeider, matros, maskinist, maskinsjef, motormann, fisker, fiskehelsebiolog, skipselektriker, mekatronikk, controller og produksjonsteknikk.

Kunnskapsdepartementets tunge kampanjer som hardudetideg.no og verdensfinestestillingledig.no vil kun 8 og 7 ganger komme opp på topp 20-lista på google, hvis de 1000 mest vanlige søkeordene benyttes.

Søkerordene som gir treff for de ulike nettjenestene viser at brukeren skal ha et relativt spisset interesseområde i utgangspunktet for å finne fram til nettsiden. Å lage "noe på nett", betyr nødvendigvis ikke at informasjonen er tilgjengelig.

DAMVAD (2015) har på oppdrag av Kunnskapsdepartement gått gjennom hvilke styringsvirkemidler som påvirker utdanningsvalg. Som oppsummering har de flere observasjoner, og en av disse er:

> "*Den første er at kommende og eksisterende elever og studenter søker bedre, mer, samlet og nøytral informasjon om utdanning og arbeidsmarked, i et landskap som oppleves stadig mer uoversiktlig. En slik trend er allerede erkjent av danske myndigheter, som prioriterer veiledning over fagspesifikke kampanjer.*" (s. 5)

Om kampanjer oppsummerer DAMVAD (2015) videre:

> "*Studiesøkere er ute etter faktabasert informasjon når de skal velge en utdanning ... Det er derfor viktig at kampanjene imøtekommer dette dersom de skal ha noen effekt. Videre vises det til at tradisjonell markedsføring kun virker når den er velplassert og tilstrekkelig massiv ... For det tredje antas kampanjer å ikke nødvendigvis være tilstrekkelige i seg selv, men kan ha virkning i kombinasjon med andre virkemidler som også er ment å skulle påvirke utdanningsvalg*" (s. 29)

80% av de besøkende til utdanning.no kommer fra søkemotorer uten at det koster noen ting i markedsføringsutgifter. Bare en syvdel er direkteoppslag på nettadressen. Når utdanningsmyndigheter planlegger informasjonstiltak rettet mot ungdom foreslås det gjerne kampanjer. Ofte opprettes nye nettsteder som er helt uten synlighet og tilgjengelighet på søketjenester på nett. Nettsøk er den mest kostnadseffektive måten å nå ut til personer som leter etter informasjon. Samtidig tar det flere år å bygge opp synligheten. Det skjer ved at nettjenestene får høy søkemotorrangering når eksterne nettsteder lenker til egne nettsider.

For kampanjenettsider er resultatet av dette at det brukes store ressurser på informasjon som ingen finner og langtidseffekten bortfaller når kampanjen er over. Verdien av å bygge opp synlighet i søketjenester med innhold som blir gjenfunnet av utdanningssøkere og rådgivere inngår ikke i nytte-kostberegninger av tiltak. Kostnader forbundet med at dyre kampanjenettsteder ikke når ut til målgruppa, er underkommunisert.

Avslutningsvis så kan en se av bevegelsene i søkertall at både elever og studenter lar seg påvirke av media. Langsiktig kommunikasjon om mangel på lærere har bidratt i økningen til søknaden til læreryrker. Oljeprisfallet og omtalen av nedskalering av oljebransjen i 2015 medførte at søknader til høyere utdanning gjennom Samordna opptak innenfor teknologifag gikk litt ned. Media og kampanjer som sådan har innflytelse. Men nettstedene som er en del av kampanjestrategiene når likevel ikke opp i «internett-jungelen» til brukerne.

Oppsummering, kampanjenettsteder

Kampanjenettsider har et spisset budskap. Søkemotorene fungerer slik at det derfor kun er utdanningssøkere som i *utgangspunktet* er interessert i temaet som vil gjenfinne sidene. På nett feiler kampanjene i å nå de som sannsynligvis er hovedmålgruppen for budskapet, de som ikke vet hva det vil.

Dersom det offentlige skal fortsette å benytte kampanjer vil det med stor sannsynlighet kunne gi en bedre nytte-kost effekt å kombinere eventuelle kampanjer med en styrking av innhold på tjenester som utdanning.no som når målgruppene bredt. Kampanjebeløpene summerer seg ofte til 10-talls millioner per kampanje. Ut fra kostnadene ved kampanjer er det grunn til å anta at selv en mindre del brukt til styrking av ordinære informasjonstjenester, vil nå langt flere og med en større varig verdi. Nye verktøy og nettjenester som både gagner kampanjen og den generelle informasjonstjenesten vil kunne implementeres innenfor rammene av en nøytral tjeneste.

Utdanning i utlandet

Norske læresteder med utvekslingsavtaler i utlandet, og utenlandske lærestеders informasjonssider tar nok unna en stor del av spørsmål om utenlandsstudier. Av nettsteder som yter veiledning for studier i utlandet, er det påfallende hvor mye utmerket veiledning som tilbys av studentforeningen ANSA. Det offentlige informasjonstilbudet fra Senter for internasjonalisering i utlandet (SIU), studeriutlandet.no er så godt som usynlig.

Mange kommmersielle utdanningsnettsteder markedsfører utvalgte læresteder i utlandet, gjerne i engelsktalende land. Utvalget av studier og læresteder er da basert på provisjonsavtaler eller en annonsemodell. Andre typer finansieringsmodeller er for eksempel at et reisebyrå har utdanningsinformasjon på sidene for at utenlandssøkere skal bestille billetene gjennom dem.

Tabell: Nettsteder rettet mot norske studenter som ønsker studere i utlandet.
Oversikt over synlighet for nettsteder ut fra bruk av de 1000 mest vanlige søkeordene til utdanning.no. Rangeringen til høyre viser hvor mange av de 1000 vanligste utdanningssøkeord som gir treff i nettstedet. Jo lavere tall, jo "smalere" er innholdet på nettstedet, eller jo mer usynlig er det for utdanningssøkere.

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets-indeks
ansa.no	utenlandsstudier	Association of Norwegian Students Abroad	5%
educationlink.no	utenlandsstudier	Education Link AS, Oslo	0,6%
ef.no	utenlandsstudier	EF (språkreiser)	0,6%
no.studyacrossthepond.com	utenlandsstudier	Across the Pond	0,5%
studeriutlandet.no	utenlandsstudier	Senter for internasjonalisering i utlandet (SIU)	0,2%

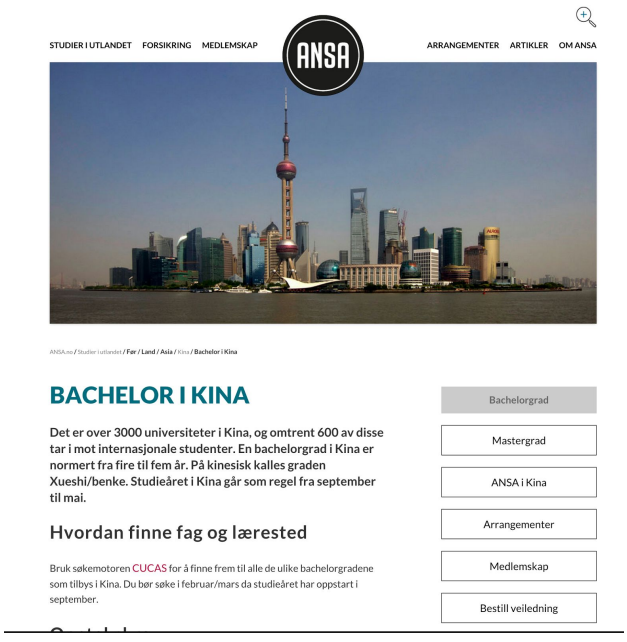

Skjermutsnitt:
Studentforeningen ANSA har et omfattende nettsted med faktainformasjon om land- og læresteder.

Kilde: Ansa.no

Samarbeidspartnere og deling av søk, utdanning.no

Tjenesten utdanning.no har samhandling og samarbeid rundt tjenester med både offentlige og kommersielle aktører. Andre nettjenester kan få tilgang til innhold på utdanning.no, etter henvendelse. Både søk i utdanninger, søk i yrker og yrkesbeskrivelser deles.

Yrkesbeskrivelsene lages av redaksjonen i utdanning.no og kvalitetssikres av fag- eller bransjeorganisasjoner. Tjenesten deler imidlertid ikke innhold som er hentet inn fra eller bestilt av andre aktører og som inngår i yrkesbeskrivelsene, for eksempel lønn.

Bakgrunnen for at utdanning.no har lagt til rette for deling av det innholdet vi kan dele, er prinsippene bak regjeringas IKT-politikk. Deling av data og tjenester på tvers av sektorer og aktører er et førende prinsipp for effektivisering og digitalisering av tjenester.

Denne delingen har også sine svakheter. Velgriktig.no benytter seg av utdanning.no sine yrkesbeskrivelser, men det er bare deler av disse beskrivelsene som kan vises. Brukerne går derfor glipp av informasjon om lønn og blant annet statistikk om faktisk jobbebeskjeftigelse etter utdanning. Bruken av utdanningsdata fra universitet- og høyskolesektoren er regulert med kontrakter med det enkelte universitet/høyskole. Disse åpner for deling med aktører som SIU og Ploteus. Kommersielle aktører kan få tilgang til hele utdanningssøket. Da foregår imidlertid fasettering og søk i realiteten inne på utdanning.no sine sider, slik at data ikke sendes til en tredjepart. Aktørene må undertegne en kontrakt om bruk av søk og data før de får tilgang.

Tabell: Oversikt over nettsteder som tjenesten utdanning.no deler søk eller innhold med

Organisasjon	Leveranse	Eierskap	Status
Velgriktig.no Nasjonalt senter for realfagsrekruttering	Yrkesbeskrivelser- realfag	KD mfl	Aktiv
Uit.no	Yrkesbeskrivelser	KD	Aktiv
Verdenerdin.no	Søk i utdanninger	NHO	Aktiv
Ung.no	Søk i utdanninger	Offentlig flere	Aktiv
Utdanninginorge.no	Søk i utdanninger/yrker	Kommersiell	Aktiv
Tautdanning.no	Søk i utdanninger	Kommersiell	Aktiv
Karri.no	Søk i utdanninger/yrker	Opplæringskontorene i Troms	Aktiv
Ploteus.com	Alle utdanninger i Norge	EU	Aktiv
Kommunal Rapport	EVU	KS	Inaktiv pt.
Study in Norway	Engelskspråkelige studier	SiU	Høst 2015

Oppsummering

Hvilke nettsteder utdannings- og arbeidssøkende benytter for å finne informasjon er på ingen måte begrenset til offentlige eller pedagogisk tilrettelagte nettsteder. Dette har positive effekter, som overveldende stort utvalg og rask tilgang til informasjon. Samtidig gir utviklingen utfordringer: nettsteder med lav kvalitet eller nettsteder som er fordekt markedsføring kommer ofte høyt i trefflista i nettsøk.

Brukernes tillit til informasjonens kvalitet og sannhetsgehalt kan være mer påvirket av om nettstedenes design ser innbydende ut eller er personlig vinklet enn at informasjonen er objektiv og oppdatert. Offentlige norske nettsteder for karriereinformasjon har langtfra noe informasjonsmonopol. Når nettsøk er vanligste måten å finne informasjon og utdannings- og karrieremuligheter, er de fleste nettsider like mange klikk unna. Søkemotorene på nett skiller heller ikke mellom offentlig og private nettsider, kommersielle og ikke-kommersielle. Informasjon fra ikke- redaktørstyrte medier og sosiale medier er få klikk unna. Sosiale medier og diskusjonsfora på nett fører til at personer innhenter råd eller får inspirasjon til valg av utdanning helt utenom de tradisjonelle kanalene for karriererådgivning. Sosiale medier og nettmedier skaper påvirkning og forbilder som ofte overdøver påvirkning fra skole og rådgivere.

Det er vanskelig å si i hvilken grad fravær av et norsk tilbud for personlig karriereveiledning på nett har kanalisert etterspørselen til uformell veiledning i sosiale medier og til informasjonssøk på nett. Sammenligning med land som har et godt innarbeidet tilbud, slik som Danmark (e-vejledning), vil kunne belyse hva dette har å si for innformasjonsinnhenting.

At det er et mangfold av flere hundre nettsteder innebærer nødvendigvis ikke et samlet godt utdannings- og karriereinformasjonstilbud på nett. Mange av nettsidene har informasjon som overlapper, er utdatert eller motsier hverandre. Andre typer informasjon som utdanningssøkere er på jakt etter finnes ikke på nett, lar seg ikke finne gjennom nettsøk, eller er publisert i format som ikke lar seg finne.

Kilder og anbefalt litteratur

- Anmarkrud, Øistein, Ivar Bråten og Helge I. Strømsø *Strategisk kildevurdering av multiple tekster: Utbytterikt, men krevende* Norsk pedagogisk tidsskrift 1/2014
- Boyd, Danah *It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens* Yale University Press 2014
- DAMVAD 2015 *Styringsvirkemidler som påvirker utdanningsvalg - Kunnskapsoppsummering og analyse* Rapport utarbeidet av DAMVAD på oppdrag av Kunnskapsdepartementet
- Enge, Eric *et. al* *The Art of SEO: Mastering Search Engine Optimization* O'Reilly 2015 (3. utgave)
- Hatlevik, Ove E. *et. al.* *Monitor 2010 Samtaler om IKT i skolen* Senter for IKT I Utdanningen 2011 ISBN: 978-82-9986-980-5
- Moz.com *Search Engine Ranking Factors 2015 Expert Survey and Correlation Data* (nettsted med årlig undersøkelse av hva som påvirker rangering i søk)
- Nielsen, Jacob *Information Foraging: Why Google Makes People Leave Your Site Faster*, 2003
- SSB *Norsk mediebarometer* fast undersøkelse om befolkningens mediebruk. Dette notatet siterer undersøkelse publisert 14. april 2015
- Aalen, Ida *Sosiale medier* Fagbokforlaget 2015 ISBN 9788245019414
- OpinionPerduco 2013 *Unges utdannings- og yrkesvalg* Spørreundersøkelse utført av OpinionPerduco på oppdrag fra Senter for IKT blant et landsdekkende utvalg på 2000 norske ungdommer i aldersgruppen 15-25 år årsskiftet 2012-13

Vedlegg 1: Opplæringskontor og synlighet på nett

Relativt mange opplæringskontor har egne nettjenester. Disse er ofte regionalt forankret, og har som regel bare et avgrenset regionalt nedslagsfelt. Noen av nettjenestene for opplæringskontor har imidlertid har nasjonal funksjon. Ut fra synlighet på nett, kan vi konkludere med at mange av opplæringskontorenes nettsider knapt vil gjenfinnes på nett ved Google-søk. En må anta at informasjonen mot brukerne må kombineres med andre informasjonstiltak for å nå ut til brukerne.

Det gjøres oppmerksom på at karri.no har fått en uforholdsmessig høy rangering, siden ip-adressen på søk er satt opp fra Tromsø. Se «metode-kapitelet».

Tabell: Oversikt over synlighet for nettsteder for opplæringskontor. Tallet til høyre viser hvor mange av de 1000 vanligste utdanningssøkeord som gir treff i nettstedet. Jo lavere tall, jo "smalere" er innholdet på nettstedet, eller jo mer usynlig er det for utdanningssøkere.

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets-indeks
karri.no	yrkesfag		4%
mittyrke.no	yrkesfag	Hordaland fylke	3%
vibyggernorge.nsp01cp.nhosp.no	yrkesfag	NHO-foreningen Byggnæringens landsforbund	2%
worldskills.no	yrkesfag	Wordskills, ideell organisasjon	1,3%
karrieresentertelemark.no	karrieresenter	Karrieresenter Telemark	1,2%
elektrofag.net	yrkesfag	Opplæringskontoret for elektrofag i Telemark	1,2%
nrs.tm.no	yrkesfag	Notodden ressurssenter	1,1%
karriere-nt.no	karrieresenter	Karrieresenteret i Nord-Trøndelag	0,9%
maropp.no	yrkesfag		0,9%
velkommenoslo.no	yrkesfag	Oslo kommune	0,7%
karrierevestfold.no	karrieresenter	Samarbeid Vestfold FK og NAV	0,7%
maihaugen.no	yrkesfag	Museet Maihaugen	0,6%
byggfag.net	yrkesfag	Opplæringskontoret for Byggfagene i Telemark	0,5%
smafag.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for små håndverksfag	0,5%
opptek.no	yrkesfag	Opplæringskontoret For Teknologifag på Haugalandet (Opptek)	0,5%
okteknisk.no	yrkesfag	Opplæringskontoret Tekniske fag, Sunnmøre	0,5%
velgetyrke.no	yrkesfag	Samarbeidsforum Opplæringskontor i Sør-Trøndelag	0,5%
maritimkompetanse.no	yrkesfag	Maritimt Kompetansesenter Sørøst Norge	0,4%
blitomrer.com	yrkesfag	Opplæringskontor for tømrerfag	0,4%
okostelemark.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for offentlig sektor i Telemark	0,4%
flylinjen.no	yrkesfag	Skedsmo VGS	0,4%
taf.no	yrkesfag	Tekniske og allmenne fag	0,3%
restaurantogmatfag.no	yrkesfag	Flere NHO-forbund	0,3%
matbransjen.no	yrkesfag	Matbransjens opplæringskontor, Hamar	0,3%
okfisktroms.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for fiskerifag i Troms	0,3%

47 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

matfag.org	yrkesfag	Opplæringskontoret for Hotell, Restaurant- og Matfag, Møre og Romsdal	0,3%
oof.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for Oljerelaterte Fag (OOF)	0,3%
maritimefag.no	yrkesfag	Opplæringskontoret Maritime Fag	0,3%
www2.vilbli.no	yrkesfag	Pedlex for fylkene	0,3%
hordaland.byggopp.no	yrkesfag		0,3%
yrkesfagvestfold.no	yrkesfag		0,3%
blok.no	yrkesfag	BLOK Blomsterdekoratørenes opplæringskontor	0,2%
elfob.no	yrkesfag	El-fagenes opplæringskontor Buskerud	0,2%
seos.no	yrkesfag	Elektrofagenes Opplæringskontor i Sør-Trøndelag	0,2%
ost.byggopp.no	yrkesfag	Opplæringskontor for Bygg- og Anleggsteknikk Oslo, Akershus og Østfold	0,2%
okfh.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for fiskeri- og havbruksfag	0,2%
ohs-haugalandet.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for Salg og servicefag Haugalandet	0,2%
medielarling.no	yrkesfag	Opplæringssenteret for visuell kommunikasjon	0,2%
vokss.no	yrkesfag	Varehandelens Opplæringskontor (VOKss)	0,2%
okab.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene (OKAB) er et samarbeidsorgan mellom bedrifter som i fellesskap har påtatt seg et opplæringsansvar i samarbeid med yrkesopplæringsnemnd, skoleverk og lærlinger.	0%
okfh.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for fiskeri- og havbruksfaget (OKFH)	0%
okosweb.net	yrkesfag	Opplæringskontoret for offentleg sektor (OKOS)	0%
pro.sf.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for prosess og mekanisk industri (PRO)	0%

Vedlegg 2: Den korporative kanal som utdannings- og karriereinformasjonskanal

Fagforbund, arbeidsgiver-, bransje- og profesjonsforbund ser det som sitt ansvar å legge ut rekrutteringsinformasjon rettet mot potensielle utdanningssøkere. Noen oppretter eget nettsted med egen nettadresse (se avsnitt om kampanjenettsteder). Vanlig praksis ser imidlertid ut til å være at de legger ut svar på de vanligste spørsmål som kommer inn via mail og telefon Noen har omfattende informasjonstilbud til potensielle fremtidige kolleger og arbeidstakere. Minimum som alle ser ut til å ha er å informere om de formelle utdanningskravene til yrkesgruppen.

Vi har ikke forsøkt å vurdere i hvilken grad disse organisasjonene driver virksomhet som fungerer som karriereveiledning overfor utdanningssøkere. I tabellen over synlighet på nett inngår derfor både relevante og ikke-relevante treff.

Mange organisasjoner utgir egne fagtidsskrift. Disse kom tidligere ut på papir, men er nå oftest gratis tilgjengelig på nett. Dette gjør at interne diskusjoner om arbeidsforhold, lønnsbetingelser og utdanning nå er offentlig for alle å lese. Dermed blir diskusjoner blant medlemmene som før var interne nå lett å finne for personer som lurer på om de skal søke seg til yrkesgruppen. Det er sjelden et skarpt skille mellom fagblader og generell fagpresse. Vi har dermed tatt med fagpresse i oversikten, selv om mange av fagtidsskriftene på nett ikke har bindinger til en nærings- eller arbeidstakerorganisasjon.

Tabell: Korporative nettsteders (samt fagpresse-aktige nettsteders) synlighet. Oversikt over synlighet for denne kategorien nettsteder. Tallet til høyre viser hvor mange av de 1000 vanligste utdanningssøkeord som gir treff i nettstedet. Jo lavere tall, jo “smalere” er innholdet på nettstedet, eller jo mer usynlig er det for utdanningssøkere.

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets-indeks
tu.no	fagpresse	Teknisk ukeblad	6%
fagforbundet.no	faglig	Fagforbundet	4%
utdanningsforbundet.no	faglig	Utdanningsforbundet	3%
legeforeningen.no	faglig	Den norske legeforening	3%
nsf.no	faglig	Norsk sykepleierforbund	2%
utdanningsnytt.no	fagpresse		2%
nito.no	faglig	Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon	2%
tidsskriftet.no	fagpresse	Den norske legeforening	2%
universitas.no	fagpresse		2%
khrono.no	fagpresse		2%

49 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

mediepedagogene.no	faglig	Forum for medieundervisning	2%
digi.no	fagpresse		1,5%
psykol.no	faglig	Norsk psykologforening	1,3%
bondelaget.no	faglig	Norges bondelag	1,2%
utdanning.kognitiv.no	faglig	NFKT Norsk Forening for Kognitiv Terapi	1%
dagensmedisin.no	fagpresse		1%
itpro.no	fagpresse		1%
delta.no	faglig	Delta (YS)	0,9%
ambulanse.no	faglig	Ambulansepersonellets Yrkesorganisasjon	0,8%
nho.no	faglig	Næringslivets hovedorganisasjon	0,8%
tek.no	fagpresse	Mediehuset TEK AS	0,7%
fysio.no	faglig	Norsk Fysioterapeutforbund	0,7%
norskteknologi.no	faglig	Norsk Teknologi er en landsforening i NHO	0,7%
bistandsaktuelt.no	fagpresse		0,7%
norskoljeoggass.no	faglig	Norsk olje og gass	0,7%
bfo.no	faglig	Befalets Fellesorganisasjon	0,6%
tadel.no	fagpresse	Fagorganisasjonen YS	0,6%
spetakkel.org	fagpresse	Magasin for kreatører	0,6%
naturbruksskolene.no	faglig	Naturbruksskolenes forening	0,6%
kommunikasjon.no	faglig	Norsk kommunikasjonsforening	0,6%
offshore.no	fagpresse	OFFSHORE MEDIA GROUP AS	0,6%
maritimt-forum.no	faglig	Stiftelsen Maritimt forum	0,6%
pahoyden.no	fagpresse		0,6%
politiforum.no	fagpresse		0,6%
psykologforeningen.no	faglig	Norsk psykologforening	0,6%
psykologtidsskriftet.no	fagpresse		0,6%
tannlegetidende.no	fagpresse		0,6%
energinorge.no	faglig	NHO-organisajonen Energi Norge	0,5%
farmaceutene.no	faglig	Norges Farmaceutiske Forening	0,5%
nil.no	faglig	Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL)	0,5%
biologforeningen.org	faglig	Norsk Biologforening	0,5%
fo.no	faglig	Fellesorganisasjonen, FO (LO)	0,5%
forskerforum.no	fagpresse		0,5%
journalisten.no	fagpresse		0,5%
magma.no	fagpresse		0,5%
nhoreiseliv.no	faglig	NHO reiseliv	0,5%

nj.no	faglig	Norsk journalistlag	0,5%
utrop.no	fagpresse		0,5%
danseinfo.no	fagpresse	Danseinformasjonen	0,4%
vetnett.no	faglig	Den norske veterinærforening	0,4%
dnmf.no	faglig	Det norske maskinistforbund	0,4%
keff.no	faglig	Kliniske ernæringsfysiologers forening	0,4%
mesterbrev.no	faglig	Mesterbrev	0,4%
musikerorg.no	faglig	Musikernes fellesorganisasjon	0,4%
nho-transport.no	faglig	NHO transport	0,4%
norskindustri.no	faglig	NHO-organisajonen Norsk industri	0,4%
idrett.no	faglig	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	0,4%
nfe.no	faglig	Norsk Forening for Ernæringsfysiologer	0,4%
kirurgen.no	faglig	Norsk Kirurgisk forening	0,4%
norsklektorlag.no	faglig	Norsk lektorlag	0,4%
gemini.no	fagpresse	NTNU	0,4%
jordmorforeningen.no	faglig		0,4%
naturviterne.no	faglig		0,4%
virke.no	faglig		0,4%
bygg.no	fagpresse	Byggindustrien	0,3%
kirken.no	faglig	Den norske kirke	0,3%
dnf.no	faglig	Drammens næringsforening	0,3%
scenekunst.no	fagpresse	Foreningen scenekunst.no	0,3%
fofo.no	fagpresse	Forsvarets forum	0,3%
fagbladet.no	fagpresse	LO-forbundet Fagforbundet	0,3%
narf.no	faglig	NARF (Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening)	0,3%
kis.norskindustri.no	faglig	NHO instustriforbundet KIS	0,3%
vke.no	faglig	NHO-forbundet VKE (Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi)	0,3%
farmatid.no	fagpresse	Norges Farmaceutiske Forening (NFF)	0,3%
nof.no	faglig	Norges offisersforbund	0,3%
ndaf.no	faglig	Norsk dyrepleier- og assistentforening	0,3%
psykoterapeuter.no	faglig	Norsk Forbund for Psykoterapi	0,3%
montessorinorge.no	faglig	Norsk Montessoriforbund	0,3%
musikk.no	faglig	Norsk musikkråd / Musikkens studieforbund	0,3%
arkitektnytt.no	fagpresse	Norske arkitekters landsforbund	0,3%
arkitektur.no	faglig	Norske arkitekters landsforbund	0,3%
student.no	faglig	NSO Norsk studentorganisasjon	0,3%

51 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

brannmannen.no	faglig	Oslo Brannkopsforening	0,3%
prest.no	faglig	Presteforeningen	0,3%
barnehage.no	faglig	Private Barnehagers Landsforbund	0,3%
thsf.no	faglig	Tannhelsesekretærenes Forbund	0,3%
advokatforeningen.no	faglig		0,3%
dagensperspektiv.no	fagpresse		0,3%
econa.no	faglig		0,3%
frifagbevegelse.no	fagpresse		0,3%
lo.no	faglig		0,3%
nhsf.no	faglig		0,3%
samfunnsokonomene.no	faglig		0,3%
samfunnsvitern.com	faglig		0,3%
akuttnettverket.no	faglig	AKERSHUS UNIVERSITETSSYKEHUS HF	0,2%
atskog.no	faglig	AT Skog BA	0,2%
atl.no	faglig	Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund	0,2%
bibforb.no	faglig	Bibliotekarforbundet	0,2%
biodynamisk.no	faglig	Biologisk-dynamisk Forening	0,2%
bokogbibliotek.no	fagpresse	Bok og Bibliotek	0,2%
byggmestrene.no	faglig	Byggmestrenes Servicekontor, Trondheim	0,2%
dnt.no	forening	Den norske turistforening	0,2%
diakonforbundet.no	faglig	Det norske diakonforbundet	0,2%
energi-nett.no	fagpresse	Energi Nett	0,2%
ebanett.no	faglig	Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg	0,2%
industrienergi.no	faglig	Fagforbundet Industri Energi	0,2%
farmasiforbundet.no	faglig	Farmasiforbundet	0,2%
nl-lasesmed.no	faglig	Foreningen Norske Låsesmeder	0,2%
spillmakerlauget.no	faglig	Foreningen spillmakerlauget	0,2%
forskerforbundet.no	faglig	Forskerforbundet	0,2%
legeutdanning.no	fagpresse	forum for diskusjon av legetjenestereform	0,2%
fotterapeutene.no	faglig	Fotterapautforbundet	0,2%
fotterapeutforbundet.no	faglig	Fotterapautforbundet	0,2%
grafill.no	faglig	Grafill	0,2%
hrnorge.no	faglig	HR Norge	0,2%
uloba.no	forening	Independent living Norway	0,2%
ka.no	faglig	Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon	0,2%
kateket.no	faglig	Kirkelig undervisningsforbund	0,2%

lederne.no	faglig	Lederne	0,2%
indoks.no	faglig	Linjeforening for Industriell Økonomi ved UiS	0,2%
fontene.no	fagpresse	LO-forbundet Fellesorganisasjonens fagblad	0,2%
mariut.org	faglig	Maritimt Utdanningsforum (MUF)	0,2%
musikkultur.no	fagpresse	Musikkultur AS	0,2%
renholdsportalen.no	faglig	NHO renhold	0,2%
nhoservice.no	faglig	NHO service	0,2%
bakeri.net	faglig	NHO-forbundet Baker- og Konditorbransjens Landsforening	0,2%
mlf.no	faglig	NHO-foreningen MLF	0,2%
nelfo.no	faglig	NHO-organisasjonen NELFO	0,2%
trevare.no	faglig	NHO-organisasjonen Norsk Trevare	0,2%
skogbruk.no	faglig	NHOforeningen Skogbrukets landsforening	0,2%
nlas.no	faglig	NLAS - Sykepleierforbundets Landsgruppe av akuttsykepleiere	0,2%
bondelaget.coretrek.no	faglig	Norges bondelag	0,2%
hovslagerforeningen.no	faglig	Norges Hovslagerforening	0,2%
museumsforbundet.no	faglig	Norges museumsforbund	0,2%
taxiforbundet.no	faglig	Norges Taxiforbund	0,2%
antropologi.org	faglig	Norsk antropologisk forening (NAF)	0,2%
arkivrad.no	faglig	Norsk arkivråd	0,2%
audiopedagog.no	faglig	Norsk Audiopedagogisk Forening	0,2%
tavleforeningen.no	faglig	Norsk Eltavleforening	0,2%
ergoterapeuten.no	fagpresse	Norsk Ergoterapeutforbund	0,2%
ergoterapeutene.org	faglig	Norsk Ergoterapeutforbund	0,2%
nfo.no	faglig	Norsk flytekniker organisasjon	0,2%
nfaplassen.no	faglig	Norsk forening for automatisering	0,2%
musikkterapi.no	faglig	Norsk Forening For Musikkterapi	0,2%
manuellterapeutene.no	faglig	Norsk fysioterapeutforbund - Faggruppen for Manuellterapi	0,2%
hydrologiraadet.no	faglig	Norsk hydrologiråd	0,2%
manuell.no	faglig	Norsk Manuellterapeutforening	0,2%
manuellterapeutene.org	faglig	Norsk Manuellterapeutforening	0,2%
osteopati.org	faglig	Norsk Osteopat Forbund	0,2%
radiograf.no	faglig	Norsk Radiografforbund	0,2%
skog.no	faglig	Norsk skogeierforbund	0,2%
skuespillerforbund.no	faglig	Norsk skuespillerforbund	0,2%

53 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

tannpleier.no	faglig	Norsk Tannpleierforening	0,2%
togleder.no	faglig	Norsk toglederforening	0,2%
tolkeforeningen.no	faglig	Norsk tolkeforening (NTF)	0,2%
norsk-vvs.no	fagpresse	Norsk VVS Energi- og Miljøteknisk Forening	0,2%
nyf.no	faglig	Norsk Yrkeshygienisk Forening	0,2%
nid.no	faglig	Norske Industridesignere	0,2%
scenograf.no	faglig	Norske Scenografer	0,2%
naeringsforeningen.no	faglig	Næringsforeningen i Stavanger-regionen	0,2%
oikos.no	faglig	Oikos - Økologisk Norge	0,2%
ovl.no	faglig	Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund (OVL)	0,2%
osml.no	faglig	Oslo Snekkermesterlaug	0,2%
pf.no	faglig	Politiets fellesforbund	0,2%
renholdsnytt.no	fagpresse	Renholdsnytt	0,2%
rus.no	fagpresse	Rus&Samfunn	0,2%
srf.no	faglig	Salgs- og reklameforeningen, Bergen	0,2%
nslf.no	faglig	Skolelederforbundet	0,2%
njkf.no	faglig	TEKNA	0,2%
ys.no	faglig	YS	0,2%
advokatbladet.no	fagpresse		0,2%
ballade.no	fagpresse		0,2%
bpa-portalen.no	faglig		0,2%
cw.no	fagpresse		0,2%
geoforum.no	fagpresse		0,2%
juristkontakt.no	fagpresse		0,2%
kampanje.com	fagpresse		0,2%
logopeden.no	faglig		0,2%
norsklogopedlag.no	faglig		0,2%
parat.com	faglig		0,2%
sykepleien.no	fagpresse		0,2%
teknovest.no	faglig		0,2%
universitetsavisa.no	fagpresse		0,2%
vernepleierportalen.no	faglig		0,2%

Eksempel på nettside med karriere- og rekrutteringsinformasjon fra en arbeidstakerorganisasjon: Fagforbundet har mange nettsider som har mulige utdanningssøkere som målgruppe.

54 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

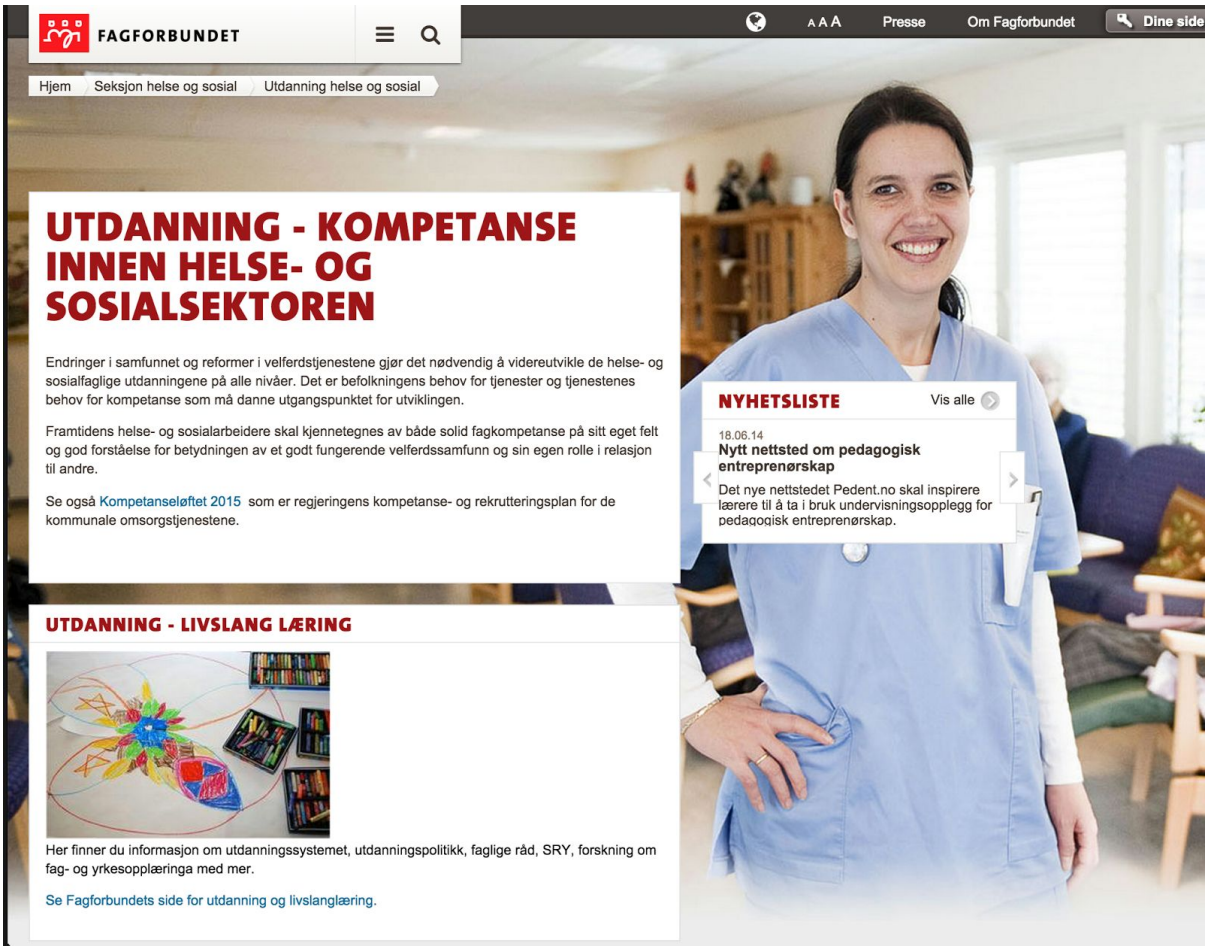

Vedlegg 3: Mest synlige nettsteder (samleliste)

Samlet oversikt over mest synlige nettsteder med utdannings- og karriererelaterte innhold. I oversikten har vi tatt ut lærestedene egne nettsider, samt andre kategorier som jobbformidling, vanlige bedrifter og katalogtjenester. Selv om søkeordet utdanning er tatt med i kombinasjon med utdanning.nos søkelogg vil en rekke nettsteder likevel komme med fordi det i for eksempel rene jobbformidlingsnettsteder vil stå noe om "krav til utdanning..", "nødvendig utdanning" mv. Treffene kan også leses som at av de 1000 mest vanlige søkeordene på utdanning.no, vil utdanning.no gi treff på 97,3 prosent, mens studievalg.no vil få en synlighet blant 20 topp Google-søk i 74,7 prosent av tilfellene.

FORBEHOLD: Feil kan forekomme i opplysningen om nettstedets eier. Bruk derfor oppdaterte offisielle kilder som norid.no, brreg.no samt nettstedets egenbeskrivelse hvis du trenger oppdatert informasjon om nettsteders eierskap og redaktsjonelt ansvarlige. Nettsteder kan tilhøre flere kategorier eller kategori kan være uklar fordi kategoriseringen er basert på stikkprøver. Kategori er skjønnsmessig. En grundigere gjennomgang vil føre til at mange nettsteder vil føre ti at flere nettsteder vil bytte kategori.

Domenenavn	Kategori	Nettstedets eier / redaksjonelt ansvarlig	synlighets-indeks
utdanning.no	Informasjonsnettsted, offentlig	Senter for IKT i utdanningen	97%
studievalg.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studenttorget AS	75%
ung.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	63%
studenttorget.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studenttorget AS	62%
studentum.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	54%
vgd.no	forum	Verdens Gang AS	45%
no.wikipedia.org	oppslagsverk	Wikimedia foundation	45%
forum.kvinneguiden.no	forum	Egmont AS, Oslo	37%
diskusjon.no	forum	Mediehuset TEK AS	33%
sokutdanning.no	utdanningsinformasjon	CareerOn AS, Oslo	21%
facebook.com	Sosialt nettverk	Facebook Inc.	21%
kursguiden.no	kurs	Kursguiden AS, Lysaker	19%
vilbli.no	Informasjonsnettsted, offentlig	PedLex på oppdrag av fylkeskommunene	12%

56 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

studiesok.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	RR Media AS	12%
snl.no	oppslagsverk	Stiftelsen norsk nettleksikon	11%
udir.no	utdanningsforvaltning	Utdanningsdirektoratet	10%
tautdanning.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Trondheim Messeselskap AS	9%
nrk.no	media	NRK	9%
hogskoleutdanning.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	8%
education.kilroy.no	reisebyrå	Kilroy Travels	7%
vg.no	media	Verdens Gang	6%
fag-skole.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	6%
klikk.no	media	Egmont	6%
tu.no	fagpresse	Teknisk ukeblad	6%
minutdanning.origo.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Østfold Fylkeskommune	6%
nokut.no	utdanningsforvaltning	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – NOKUT	5%
freak.no	forum	Tuv mediahus ENK	5%
aftenposten.no	media	Aftenposten	5%
sok.samordnaopptak.no	utdanningsforvaltning	Samordna opptak	5%
aftenbladet.no	media	Aftenbladet	5%
ansa.no	utenlandsstudier	Association of Norwegian Students Abroad	5%
karri.no	yrkesfag		4%
forskning.no	media	Stiftelsen Forskning.no eid av forskningsinstitusjoner	4%
nifu.no	forskning		4%
fagforbundet.no	faglig	Fagforbundet	4%
e24.no	media	E24 Dinepenger	3%
sak.no	helsevesen	Statens autorisasjonskontor for helsepersonell	3%
dn.no	media	Dagens næringsliv	3%
utdanningsforbundet.no	faglig	Utdanningsforbundet	3%
ndla.no	DLR	NDLA (18 fylker)	3%
dinside.no	media	DB medialab	3%
universitetsutdanning.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	3%
no.linkedin.com	Sosialt nettverk	LinkedIn	3%
mittyrke.no	yrkesfag	Hordaland fylke	3%
legeforeningen.no	faglig	Den norske legeforening	3%
helsedirektoratet.no	helsevesen	Helsedirektoratet	3%
samordnaopptak.no	utdanningsforvaltning	Samordna opptak	3%

57 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

hordaland.no	fylke		3%
tvibit.net	utdanningsinformasjon	Tvibit	3%
mrfylke.no	fylke		3%
nsf.no	faglig	Norsk sykepleierforbund	2%
utdanningibergen.no	utdanningsinformasjon		2%
utdanningsnytt.no	fagpresse		2%
lanekassen.no	utdanningsforvaltning	Statens lånekasse for utdanning	2%
nito.no	faglig	Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon	2%
bt.no	media	Bergens tidende	2%
vibyggernorge.nsp01cp.nhosp.no	yrkesfag	NHO-foreningen Byggnæringens landsforbund	2%
studereiutlandet.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	2%
brage.bibsys.no	forskning		2%
forum.nybaktmamma.com	forum	Jelsoft Enterprises Ltd.	2%
nettavisen.no	media	Nettavisen	2%
side2.no	media	Nettavisen	2%
uhr.no	utdanningsforvaltning	Universitets- og høgskolerådet (UHR)	2%
verdensklasse.no	kampanje	NHO-foreningen Norsk olje og gass	2%
abbreviationfinder.org	oppslagsverk		2%
forum.fitnessbloggen.no	blogg	Personlig treningsblogg	2%
tidsskriftet.no	fagpresse	Den norske legeforening	2%
universitas.no	fagpresse		2%
khrono.no	fagpresse		2%
mediepedagogene.no	faglig	Forum for medieundervisning	2%
norgesuniversitetet.no	utdanningsforvaltning		2%
velgriktig.no	kampanje	Nasjonalt senter for realfagsrekruttering	1,5%
flyfag.no	Informasjonsnettsted	NHO luftfart	1,5%
dbh.nsd.uib.no	utdanningsforvaltning	Norsk samfunnsvitenskaplig datatjeneste	1,5%
digi.no	fagpresse		1,5%
milforum.net	forum		1,4%
shpn.no	helsevesen	Statens helsepersonellnemnd	1,4%
settsjobein.no	kampanje	Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond	1,3%
dagbladet.no	media	Dagbladet	1,3%
rollemodell.no	kampanje	Nasjonalt senter for realfagsrekruttering	1,3%
siu.no	utdanningsforvaltning	Senter for internasjonalisering av utdanning	1,3%
vegvesen.no	forvaltning	Statens vegvesen	1,3%
nn.wikipedia.org	oppslagsverk	Wikimedia foundation	1,3%
worldskills.no	yrkesfag	Wordskills, ideell organisasjon	1,3%

58 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

psykol.no	faglig	Norsk psykologforening	1,3%
nav.no	forvaltning	Arbeids- og sosialdepartementet	1,2%
karrieresentertelemark.no	karrieresenter	Karrieresenter Telemark	1,2%
forum.babyverden.no	forum	Babyverden AS	1,2%
forum.doktoronline.no	forum	Klikk.no	1,2%
elektrofag.net	yrkesfag	Opplæringskontoret for elektrofag i Telemark	1,2%
instagram.com	Sosialt nettverk	Facebook Inc.	1,2%
unginfo.oslo.no	Informasjonsnettsted	Unginfo	1,2%
bondelaget.no	faglig	Norges bondelag	1,2%
helse-bergen.no	helsevesen		1,2%
reiselivsutdanning.no	Informasjonsnettsted	NHO reiseliv	1,1%
nrs.tm.no	yrkesfag	Notodden ressurssenter	1,1%
guru.sol.no	forum	Scandinavia Online AS	1,1%
vl.no	media	Vårt land	1,1%
oslo-universitetssykehus.no	helsevesen		1,1%
ba.no	media	Bergens arbeiderblad	1%
dsb.no	forvaltning	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)	1%
hegnar.no	media	Hegnar Media AS	1%
jobbimatbransjen.no	kampanje	NHO Mat og Drikke, NHO Mat og Landbruk og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	1%
utdanning.kognitiv.no	faglig	NFKT Norsk Forening for Kognitiv Terapi	1%
larerutdanning.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	1%
workbase.no	forum	Workbase Dragseth AS	1%
dagensmedisin.no	fagpresse		1%
forskningsradet.no	forskning		1%
itpro.no	fagpresse		1%
politi.no	forvaltning		1%
karriere-nt.no	karrieresenter	Karrieresenteret i Nord-Trøndelag	0,9%
forum.flyprat.no	forum	Foreningen Flyprat, Scanair	0,9%
pilotforum.no	forum		0,9%
delta.no	faglig	Delta (YS)	0,9%
maropp.no	yrkesfag		0,9%
framtida.no	media	ABC Startsiden og Landssamanslutninga av nynorskkommunar. Landslaget for lokalaviser, Mot til å meina, Magasinett, Pirion	0,8%
ambulanse.no	faglig	Ambulansepersonellets Yrkesorganisasjon	0,8%
hardudetideg.no	kampanje	Kunnskapsdepartementets GNIST-kampanje	0,8%

59 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

bio.no	Spørsmål og svar-tjeneste	Norsk Biologforening	0,8%
fagskolene.no	utdanningsinformasjon	Vestfold fylkeskommune	0,8%
allkunne.no	oppslagsverk	Aasentunet	0,8%
sykepleiediskusjon.net	forum		0,8%
nn-no.facebook.com	Sosialt nettverk	Facebook Inc.	0,8%
twitter.com	Sosialt nettverk	Twitter Inc.	0,8%
helsetilsynet.no	helsevesen		0,8%
nho.no	faglig	Næringslivets hovedorganisasjon	0,8%
ambulanse-midt.no	helsevesen	Ambulanse Midt-Norge HF	0,7%
fibergen.no	lærested	Frisør- og hudpleieinstituttet Bergen	0,7%
verdensfinestestillingledig.no	kampanje	Kunnskapsdepartementet	0,7%
tek.no	fagpresse	Mediehuset TEK AS	0,7%
fysio.no	faglig	Norsk Fysioterapeutforbund	0,7%
norskteknologi.no	faglig	Norsk Teknologi er en landsforening i NHO	0,7%
velkommenoslo.no	yrkesfag	Oslo kommune	0,7%
uiry.no	utdanningsinformasjon	Rogaland fylkeskommune	0,7%
karrierevestfold.no	karrieresenter	Samarbeid Vestfold FK og NAV	0,7%
www4.ssb.no	forvaltning	Statistisk sentralbyrå SSB	0,7%
fjern-undervisning.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	0,7%
smp.no	media	Sunnmørsposten	0,7%
treningsforum.no	forum	Treningsforum DA	0,7%
linkedin.com	Sosialt nettverk		0,7%
bistandsaktuelt.no	fagpresse		0,7%
eduway.no	utdanningsinformasjon		0,7%
matematikk.org	DLR		0,7%
norskoljeoggass.no	faglig	Norsk olje og gass	0,7%
bfo.no	faglig	Befalets Fellesorganisasjon	0,6%
educationlink.no	utenlandsstudier	Education Link AS, Oslo	0,6%
ef.no	utenlandsstudier	EF (språkreiser)	0,6%
tadel.no	fagpresse	Fagorganisasjonen YS	0,6%
hogskolenihedmark.com	blogg	Høgskolen i Hedemark	0,6%
forkurset.no	utdanningsinformasjon	Høgskolen i Østfold	0,6%
jernbaneverket.no	forvaltning	Jernbaneverket	0,6%
spetakkel.org	fagpresse	Magasin for kreatører	0,6%
masterstudies.no	utdanningsinformasjon	Masterstudies AS	0,6%
maihaugen.no	yrkesfag	Museet Maihaugen	0,6%
naturbruksskolene.no	faglig	Naturbruksskolenes forening	0,6%

60 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

kommunikasjon.no	faglig	Norsk kommunikasjonsforening	0,6%
offshore.no	fagpresse	OFFSHORE MEDIA GROUP AS	0,6%
nilsroar.com	blogg	Privatperson	0,6%
maritimt-forum.no	faglig	Stiftelsen Maritimt forum	0,6%
tv2.no	media	TV2	0,6%
ambulansearbeider.no	Informasjonsnettsted	VARGFJELLS LOCUS Silje Lunder	0,6%
daria.no	forum		0,6%
hest.no	forum		0,6%
norad.no	forvaltning		0,6%
oa.no	media		0,6%
pahoyden.no	fagpresse		0,6%
politiforum.no	fagpresse		0,6%
psykologforeningen.no	faglig	Norsk psykologforening	0,6%
psykologtidsskriftet.no	fagpresse		0,6%
r-bup.no	helsevesen		0,6%
tannlegetidende.no	fagpresse		0,6%
toll.no	forvaltning		0,6%
no.studyacrossthepond.com	utenlandsstudier	Across the Pond	0,5%
bliokonom.no	utdanningsinformasjon	Econa	0,5%
fremover.no	media	Fremover	0,5%
karrierelink.no	innholdsmarkedsføring	LM MEDIA AS	0,5%
energinorge.no	faglig	NHO-organisasjonen Energi Norge	0,5%
farmaceutene.no	faglig	Norges Farmaceutiske Forening	0,5%
nil.no	faglig	Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL)	0,5%
byggfag.net	yrkesfag	Opplæringskontoret for Byggfagene i Telemark	0,5%
smafag.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for små håndverksfag	0,5%
opptek.no	yrkesfag	Opplæringskontoret For Teknologifag på Haugalandet (Opptek)	0,5%
okteknisk.no	yrkesfag	Opplæringskontoret Tekniske fag, Sunnmøre	0,5%
velgetyrke.no	yrkesfag	Samarbeidsforum Opplæringskontor i Sør-Trøndelag	0,5%
hvordan.no	innholdsmarkedsføring	Startsiden	0,5%
ta.no	media	Telemark arbeiderblad	0,5%
studentbergen.no	media	Universitetet i Bergen	0,5%
ambulanseforum.no	forum		0,5%
hestene.no	forum		0,5%
an.no	media		0,5%

61 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

arbeidstilsynet.no	forvaltning		0,5%
biologforeningen.org	faglig	Norsk Biologforening	0,5%
fo.no	faglig	Fellesorganisasjonen, FO (LO)	0,5%
forskerforum.no	fagpresse		0,5%
helse-mr.no	helsevesen		0,5%
journalisten.no	fagpresse		0,5%
klara-klok.no	Spørsmål og svar-tjeneste	UNG i Nordland, Nordland fylke, Helsedirektoratet	0,5%
magma.no	fagpresse		0,5%
nhoreiseliv.no	faglig	NHO reiseliv	0,5%
nhoung.nho.no	kampanje	NHO	0,5%
nj.no	faglig	Norsk journalistlag	0,5%
oda.hio.no	forskning		0,5%
unn.no	helsevesen		0,5%
utrop.no	fagpresse		0,5%
afpt.no	lærested	Akademiet For Personlig Trening	0,4%
avinor.no	forvaltning	Avinor	0,4%
yrkesfaghordaland.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	CCT GROUP AS	0,4%
danseinfo.no	fagpresse	Danseinformasjonen	0,4%
vetnett.no	faglig	Den norske veterinærforening	0,4%
dnmf.no	faglig	Det norske maskinistforbund	0,4%
finanstilsynet.no	forvaltning	Finanstilsynet	0,4%
framtidsfylket.no	Informasjonsnettsted, regional	Framtidsfylket AS, Sogn og fjorane	0,4%
fvn.no	media	Fædrelandsvennen	0,4%
gd.no	media	Gudbrandsdølen	0,4%
dinframtid.magnews.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Kaiman Media AS	0,4%
keff.no	faglig	Kliniske ernæringsfysiologers forening	0,4%
kriminalomsorgen.no	forvaltning	Kriminalomsorgen	0,4%
maritimkarriere.no	kampanje	Norges Rederiforbund	0,4%
luftfartstilsynet.no	forvaltning	Luftfartstilsynet	0,4%
maritimkompetanse.no	yrkesfag	Maritimt Kompetansesenter Sørøst Norge	0,4%
mesterbrev.no	faglig	Mesterbrev	0,4%
musikerorg.no	faglig	Musikernes fellesorganisasjon	0,4%
nho-transport.no	faglig	NHO transport	0,4%
norskindustri.no	faglig	NHO-organisajonen Norsk industri	0,4%
nordlys.no	media	Nordlys	0,4%
idrett.no	faglig	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	0,4%

nfe.no	faglig	Norsk Forening for Ernæringsfysiologer	0,4%
kirurgen.no	faglig	Norsk Kirurgisk forening	0,4%
norsklektorlag.no	faglig	Norsk lektorlag	0,4%
gemini.no	fagpresse	NTNU	0,4%
xn--nringsakademiet-xlb.no	lærested	Næringsakademiet (Treider)	0,4%
blitomrer.com	yrkesfag	Opplæringskontor for tømrerfag	0,4%
okostelemark.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for offentlig sektor i Telemark	0,4%
rb.no	media	Romerikes blad	0,4%
nce.no	forskning	SIVA - Selskapet for Industrivekst SF	0,4%
flylinjen.no	yrkesfag	Skedsmo VGS	0,4%
t-a.no	media	Trønder-avisa	0,4%
uni.no	forskning	UNI research	0,4%
duo.uio.no	forskning	Universitetet i Oslo	0,4%
skoleporten.udir.no	utdanningsforvaltning	Utdanningsdirektoratet	0,4%
vox.no	forvaltning	VOX Nasjonalt fagorgan kompetansepolitikk	0,4%
byggebolig.no	forum	Bygge bolig AS	0,4%
skipsfarts-forum.net	forum		0,4%
blogg.verdenerdin.no	blogg		0,4%
elektrofag.info	DLR		0,4%
helse-midt.no	helsevesen		0,4%
jordmorforeningen.no	faglig		0,4%
moseplassen.no	blogg		0,4%
naturviterne.no	faglig		0,4%
sintef.no	forskning		0,4%
stolav.no	helsevesen		0,4%
virke.no	faglig		0,4%
taf.no	yrkesfag	Tekniske og allmenne fag	0,3%
adressa.no	media	Adressavisa	0,3%
itromso.no	media	Bladet Tromsø	0,3%
byavisa.no	media	Byavisa, Trondheim	0,3%
bygg.no	fagpresse	Byggindustrien	0,3%
forlagsliv.no	blogg	CappelenDamm forlag	0,3%
dagen.no	media	Dagen	0,3%
dagsavisen.no	media	Dagsavisen	0,3%
kirken.no	faglig	Den norske kirke	0,3%
dnf.no	faglig	Drammens næringsforening	0,3%
ifinnmark.no	media	Finnmark dagblad	0,3%
restaurantogmatfag.no	yrkesfag	Flere NHO-forbund	0,3%

63 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

scenekunst.no	fagpresse	Foreningen scenekunst.no	0,3%
fofo.no	fagpresse	Forsvarets forum	0,3%
bibliotekar.no	Informasjonsnettsted	Høgskolen i Oslo og Akershus	0,3%
fagbladet.no	fagpresse	LO-forbundet Fagforbundet	0,3%
velglandbruk.no	kampanje	Bondelagets servicekontor AS	0,3%
no.bachelorstudies.com	utdanningsinformasjon	Masterstudies	0,3%
matbransjen.no	yrkesfag	Matbransjens opplæringskontor, Hamar	0,3%
narf.no	faglig	NARF (Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening)	0,3%
nakos.no	helsevesen	Nasjonal kompetansetjeneste for prehospital akuttmedisin (NAKOS)	0,3%
vibyggernorge.no	kampanje	Byggnæringens landsforening	0,3%
frisorfaget.no	kampanje	Norske Frisør og Velværebedrifter (NFVB)	0,3%
side3.no	media	Nettavisen	0,3%
kis.norskindustri.no	faglig	NHO instustriforbundet KIS	0,3%
vke.no	faglig	NHO-forbundet VKE (Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi)	0,3%
studiebarometeret.no	utdanningsforvaltning	NOKUT	0,3%
farmasiutdanning.no	Informasjonsnettsted	Norges Apotekerforening	0,3%
farmatid.no	fagpresse	Norges Farmaceutiske Forening (NFF)	0,3%
nof.no	faglig	Norges offisersforbund	0,3%
ndaf.no	faglig	Norsk dyrepleier- og assistentforening	0,3%
psykoterapeuter.no	faglig	Norsk Forbund for Psykoterapi	0,3%
montessorinorge.no	faglig	Norsk Montessoriforbund	0,3%
musikk.no	faglig	Norsk musikkråd / Musikkens studieforbund	0,3%
beverageacademy.no	lærested	Norsk vinfagskole AS	0,3%
arkitektnytt.no	fagpresse	Norske arkitekters landsforbund	0,3%
arkitektur.no	faglig	Norske arkitekters landsforbund	0,3%
student.no	faglig	NSO Norsk studentorganisasjon	0,3%
okfisktroms.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for fiskerifag i Troms	0,3%
matfag.org	yrkesfag	Opplæringskontoret for Hotell, Restaurant- og Matfag, Møre og Romsdal	0,3%
oof.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for Oljerelaterte Fag (OOF)	0,3%
maritimefag.no	yrkesfag	Opplæringskontoret Maritime Fag	0,3%
brannmannen.no	faglig	Oslo Brannkopsforening	0,3%
www2.vilbli.no	yrkesfag	Pedlex for fylkene	0,3%
prest.no	faglig	Presteforeningen	0,3%
barnehage.no	faglig	Private Barnehagers Landsforbund	0,3%
thsf.no	faglig	Tannhelsesekretærenes Forbund	0,3%

64 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

tknn.no	helsevesen	Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge	0,3%
morten.ifi.uio.no	blogg	UiO/Morten Dæhlen	0,3%
baatplassen.no	forum		0,3%
abcnyheter.no	media		0,3%
advokatforeningen.no	faglig		0,3%
ahus.no	helsevesen		0,3%
anestesilegen.no	blogg		0,3%
ernaeringsfysiologene.blogg.no	forum		0,3%
dagensperspektiv.no	fagpresse		0,3%
econa.no	faglig		0,3%
foreldreportalen.no	forum		0,3%
norskwebforum.no	forum		0,3%
frifagbevegelse.no	fagpresse		0,3%
helse-sorost.no	helsevesen		0,3%
hnt.no	helsevesen		0,3%
hordaland.byggopp.no	yrkesfag		0,3%
jobbklubb.wordpress.com	blogg		0,3%
jus.no	kurs		0,3%
karriere.blogchr.com	blogg		0,3%
kulturoghelse.no	forskning		0,3%
lo.no	faglig		0,3%
nhsf.no	faglig		0,3%
nob-ordbok.uio.no	oppslagsverk		0,3%
oppegard.folkebibl.no	bibliotek		0,3%
plan-norge.no	veldedighet		0,3%
saih.no	veldedighet		0,3%
samfunnsokonomene.no	faglig		0,3%
samfunnsvitern.com	faglig		0,3%
sivilombudsmannen.no	forvaltning		0,3%
sjukehusapoteka-vest.no	helsevesen		0,3%
sos-barnebyer.no	veldedighet		0,3%
sykehuset-ostfold.no	helsevesen		0,3%
udi.no	forvaltning		0,3%
unicef.no	veldedighet		0,3%
vest24.no	media		0,3%
vigo.no	utdanningsforvaltning		0,3%

65 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

webavisen.no	media		0,3%
yrkesfagvestfold.no	yrkesfag		0,3%
mat-helse.no	blogg	(privatperson)	0,2%
akuttnettverket.no	faglig	AKERSHUS UNIVERSITETSSYKEHUS HF	0,2%
altaposten.no	media	Altaposten	0,2%
retten.no	media	Arbeidets rett	0,2%
atskog.no	faglig	AT Skog BA	0,2%
atl.no	faglig	Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund	0,2%
bibforb.no	faglig	Bibliotekarforbundet	0,2%
biodynamisk.no	faglig	Biologisk-dynamisk Forening	0,2%
blok.no	yrkesfag	BLOK Blomsterdekoratørenes opplæringskontor	0,2%
bokogbibliotek.no	fagpresse	Bok og Bibliotek	0,2%
byggmestrene.no	faglig	Byggmestrenes Servicekontor, Trondheim	0,2%
dnt.no	forening	Den norske turistforening	0,2%
diakonforbundet.no	faglig	Det norske diakonforbundet	0,2%
dt.no	media	Drammens tidende	0,2%
elfob.no	yrkesfag	El-fagenes opplæringskontor Buskerud	0,2%
seos.no	yrkesfag	Elektrofagenes Opplæringskontor i Sør-Trøndelag	0,2%
energi-nett.no	fagpresse	Energi Nett	0,2%
ebanett.no	faglig	Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg	0,2%
industrienergi.no	faglig	Fagforbundet Industri Energi	0,2%
farmasiforbundet.no	faglig	Farmasiforbundet	0,2%
firda.no	media	Firda	0,2%
firdaposten.no	media	Firdaposten	0,2%
mathjelpen.no	blogg	Foreningen Ernæringsstudentenes matopplysning	0,2%
nl-lasesmed.no	faglig	Foreningen Norske Låsesmeder	0,2%
spillmakerlauget.no	faglig	Foreningen spillmakerlauget	0,2%
forskerforbundet.no	faglig	Forskerforbundet	0,2%
legeutdanning.no	fagpresse	forum for diskusjon av legetjenestereform	0,2%
fotterapeutene.no	faglig	Fotterapautforbundet	0,2%
fotterapeutforbundet.no	faglig	Fotterapautforbundet	0,2%
grafill.no	faglig	Grafill	0,2%
kunsthistorie.com	oppslagsverk	Hjemmeside	0,2%
hrnorge.no	faglig	HR Norge	0,2%
uloba.no	forening	Independent living Norway	0,2%
tolkeportalen.no	forvaltning	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	0,2%
karmsundavis.no	media	Karmsund avis	0,2%
ka.no	faglig	Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon	0,2%
kateket.no	faglig	Kirkelig undervisningsforbund	0,2%

lederne.no	faglig	Lederne	0,2%
indoks.no	faglig	Linjeforening for Industriell Økonomi ved UiS	0,2%
fontene.no	fagpresse	LO-forbundet Fellesorganisasjonens fagblad	0,2%
lofotposten.no	media	Lofotposten	0,2%
mariut.org	faglig	Maritimt Utdanningsforum (MUF)	0,2%
met.no	forvaltning	Meteorologisk institutt	0,2%
musikkultur.no	fagpresse	Musikkultur AS	0,2%
blianleggsgartner.no	utdanningsinformasjon	NAML Norske anleggsgartnere miljø- og landskapsentreprenører	0,2%
miljolare.no	DLR	Nasjonalt senter for naturfag i opplæringa	0,2%
naturfagsenteret.no	utdanningsforvaltning	Nasjonalt senter for naturfag i opplæringa (Naturfagsenteret)	0,2%
busslappen.no	kampanje	(busselskaper)	0,2%
renholdsportalen.no	faglig	NHO renhold	0,2%
nhoservice.no	faglig	NHO service	0,2%
bakeri.net	faglig	NHO-forbundet Baker- og Konditorbransjens Landsforening	0,2%
mlf.no	faglig	NHO-foreningen MLF	0,2%
nelfo.no	faglig	NHO-organisasjonen NELFO	0,2%
trevare.no	faglig	NHO-organisasjonen Norsk Trevare	0,2%
skogbruk.no	faglig	NHOforeningen Skogbrukets landsforening	0,2%
nlas.no	faglig	NLAS - Sykepleierforbundets Landsgruppe av akuttsykepleiere	0,2%
norden.org	politikk	Nordisk råd	0,2%
bondelaget.coretrek.no	faglig	Norges bondelag	0,2%
ngu.no	forvaltning	Norges geologiske undersøkelser	0,2%
hovslagerforeningen.no	faglig	Norges Hovslagerforening	0,2%
museumsforbundet.no	faglig	Norges museumsforbund	0,2%
taxiforbundet.no	faglig	Norges Taxiforbund	0,2%
antropologi.org	faglig	Norsk antropologisk forening (NAF)	0,2%
arkivar.no	Informasjonsnettsted	Norsk arkivråd	0,2%
arkivrad.no	faglig	Norsk arkivråd	0,2%
audiopedagog.no	faglig	Norsk Audiopedagogisk Forening	0,2%
tavleforeningen.no	faglig	Norsk Eltavleforening	0,2%
ergoterapeuten.no	fagpresse	Norsk Ergoterapeutforbund	0,2%
ergoterapeutene.org	faglig	Norsk Ergoterapeutforbund	0,2%
nfo.no	faglig	Norsk flytekniker organisasjon	0,2%
nfaplassen.no	faglig	Norsk forening for automatisering	0,2%
musikkterapi.no	faglig	Norsk Forening For Musikkterapi	0,2%

67 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

manuellterapeutene.no	faglig	Norsk fysioterapeutforbund - Faggruppen for Manuellterapi	0,2%
hydrologiraadet.no	faglig	Norsk hydrologiråd	0,2%
manuell.no	faglig	Norsk Manuellterapeutforening	0,2%
manuellterapeutene.org	faglig	Norsk Manuellterapeutforening	0,2%
osteopati.org	faglig	Norsk Osteopat Forbund	0,2%
radiograf.no	faglig	Norsk Radiografforbund	0,2%
skog.no	faglig	Norsk skogeierforbund	0,2%
skuespillerforbund.no	faglig	Norsk skuespillerforbund	0,2%
tannpleier.no	faglig	Norsk Tannpleierforening	0,2%
togleder.no	faglig	Norsk toglederforening	0,2%
tolkeforeningen.no	faglig	Norsk tolkeforening (NTF)	0,2%
norsk-vvs.no	fagpresse	Norsk VVS Energi- og Miljøteknisk Forening	0,2%
nyf.no	faglig	Norsk Yrkeshygienisk Forening	0,2%
nid.no	faglig	Norske Industridesignere	0,2%
scenograf.no	faglig	Norske Scenografer	0,2%
tv.nrk.no	media	NRK	0,2%
sffe.no	forskning	NTNU senter for fornybar energi	0,2%
naeringsforeningen.no	faglig	Næringsforeningen i Stavanger-regionen	0,2%
oikos.no	faglig	Oikos - Økologisk Norge	0,2%
ost.byggopp.no	yrkesfag	Opplæringskontor for Bygg- og Anleggsteknikk Oslo, Akershus og Østfold	0,2%
okfh.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for fiskeri- og havbruksfag	0,2%
ohs-haugalandet.no	yrkesfag	Opplæringskontoret for Salg og servicefag Haugalandet	0,2%
medielarling.no	yrkesfag	Opplæringssenteret for visuell kommunikasjon	0,2%
ovl.no	faglig	Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund (OVL)	0,2%
osml.no	faglig	Oslo Snekkermesterlaug	0,2%
pf.no	faglig	Politiets fellesforbund	0,2%
baatskolen.no	lærested	POSEIDON Jan Welde	0,2%
renholdsnytt.no	fagpresse	Renholdsnytt	0,2%
rbnett.no	media	Romsdals budstikke	0,2%
rus.no	fagpresse	Rus&Samfunn	0,2%
srf.no	faglig	Salgs- og reklameforeningen, Bergen	0,2%
studeriutlandet.no	utenlandsstudier	Senter for internasjonalisering i utlandet (SIU)	0,2%
nslf.no	faglig	Skolelederforbundet	0,2%
smaalenene.no	media	Smålenenes avis	0,2%
taoppfag.no	Informasjonsnettsted, kommersiell	Studentum AS	0,2%

68 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

sshf.no	helsevesen	Sørlandet sykehus	0,2%
njkf.no	faglig	TEKNA	0,2%
vokss.no	yrkesfag	Varehandelens Opplæringskontor (VOKss)	0,2%
no.wiktionary.org	oppslagsverk	Wikimedia foundation	0,2%
ys.no	faglig	YS	0,2%
op.no	media	Østlandsposten	0,2%
aksjeforumet.no	forum	SA MEDIA Ståle Andre Volden	0,2%
advokatbladet.no	fagpresse		0,2%
annebirgitta.wordpress.com	blogg		0,2%
apotek.blogg.no	blogg		0,2%
ballade.no	fagpresse		0,2%
bpa-portalen.no	faglig		0,2%
clemet.blogg.no	politikk		0,2%
cw.no	fagpresse		0,2%
dykkesiden.com	forum		0,2%
fafo.no	forskning		0,2%
faktafyk.no	DLR		0,2%
flyverten.no	blogg		0,2%
forum.babyporten.no	forum		0,2%
forum.gitarnorge.no	forum		0,2%
forum.snartmamma.com	forum		0,2%
geoforum.no	fagpresse		0,2%
helse-forde.no	helsevesen		0,2%
helse-nord.no	helsevesen		0,2%
helse-stavanger.no	helsevesen		0,2%
helse-vest.no	helsevesen		0,2%
ht.no	media		0,2%
idunn.no	forskning		0,2%
juristkontakt.no	fagpresse		0,2%
kampanje.com	fagpresse		0,2%
logopeden.no	faglig		0,2%
moava.org	DLR		0,2%
norsklogopedlag.no	faglig		0,2%
osloby.no	media		0,2%
parat.com	faglig		0,2%
psykologiutdanning.no	blogg		0,2%
reddbarna.no	veldedighet		0,2%

69 Hvilke nettsteder tilbyr utdannings- og karriereveiledning i Norge?

sjofartsdir.no	forvaltning		0,2%
stocktalk.no	forum		0,2%
stortinget.no	politikk		0,2%
studentbloggntnu.wordpress.com	blogg		0,2%
sykehuset-innlandet.no	helsevesen		0,2%
sykepleien.no	fagpresse		0,2%
tekniskdesign.blogspot.com	blogg		0,2%
teknovest.no	faglig		0,2%
universitetsavisa.no	fagpresse		0,2%
venstre.no	politikk		0,2%
vernepleierportalen.no	faglig		0,2%